RENÉ GUILLOT

BEYAZ YELE

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN: ELÂ GÜNTEKİN
RESİMLER: JEAN RESCHOFSKY

CAN ÇOCUK

9 yaş +

ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ

Yayın Yönetmeni: Samiye Öz
Dizgi: Gelengül Çakır
Düzelti: Fulya Tükel
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası

1. basım: 1981
12. basım: Nisan 2007

ISBN 978-975-510-082-1
© Hachette Livre 1996 / Onk Ajans Ltd. Şti. /
Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2000

René Guillot
BEYAZ YELE

ROMAN

Fransızca aslından çeviren
ELÂ GÜNTEKİN

Resimler
JEAN RESCHOFSKY

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
www.cancocuk.com
cancocuk@cancocuk.com

Özgün adı
Crin-Blanc

Fransız yazarı *René Guillot* çocuklar için birbirinden güzel pek çok roman yazdı. Ama yazdıkları arasında en sevileni *Beyaz Yele* oldu. bu romanda, on iki yaşındaki bir çocukla beyaz bir at arasındaki büyük dostluk anlatılıyor. Bataklıklar, sazlıklar, göller, dağlar... Doğa güzellikleri içinde doğup gelişen müthiş bir dostluk. *Folko* ile *Beyaz Yele*'nin unutulmaz dostluğu. *Folko*, yüreği sevgiyle dolu yoksul bir balıkçı çocuğu. *Beyaz Yele*, başıboş at sürüleriyle özgürce dolaşan, kimselerin ele geçiremediği, yabanıl, bembeyaz bir yılkı atı, bir prens. Bu romanın filmi de yapıldı. Film de, romanı gibi her yaştaki insanın yüreğinde derin izler bıraktı. İlk ve ortaokul çağındaki çocuklar kadar, büyüklerin de severek okuyacağı bir roman.

ÇİNGENELER

'Sular yine alçalmış,' diye düşündü Folko.

Genç çocuk, altındaki, eski çürük sandalın dipteki çamuru taradığını duydu. Çamur adaları arasındaki zorlu geçitti burası.

Folko, bu bataklığın bütün su yollarını karış karış bilirdi. Bataklık, onun büyülü ülkesiydi. Bugün olduğu gibi, akşamları Ösebyo Dedenin sandalını alır, sık sık bir başına dolaşmaya çıkardı. Ülkesini denetlemeye çıkmış bir prensti sanki.

Folko, on iki yaşındaydı, ama kasları gelişmiş boylu bir çocuktu. Sandalın kıçında ayakta

duruyordu. Çıplak ayaklarını sandalın kenarlarına dayamış, sırığını çamurlara sıkı sıkıya saplamıştı.

Bu uçsuz bucaksız mavi gökler, bu dingin sular ülkesi, Folko'nun ülkesiydi.

Terden sırılsıklam olmuş yüzünü örten karmakarışık saçlarında parmaklarını dolaştırdı. Gözlerine kadar iniyordu saçları. Sonra olanca ağırlığıyla sırığına abanarak sandalı itmeye çalıştı.

Küçük sandal, sonunda saz denizinden çıktı. Kurşun renkli suların üzerinde sessizce kaymaya başladı.

Folko mutluydu.

O uçsuz bucaksız düzlüklerin çağrısına uymuştu genç çocuk. Bu akşam bataklığın ta ucuna kadar gidecekti.

Orada, çayırların arasında, başıboş yaban at sürüleri yaşardı. Rüzgârda uçuşan yeleleriyle, kum ve güneş bulutları arasında onların dörtnal koştuklarını görürdü Folko.

Hep bu olağanüstü atları düşlerdi.

Ösebyo Dede, torununun da kendisi gibi balıkçı olmasını isterdi. Ama, Folko balıkçı olmak istemiyordu. Seyis olacaktı ilerde. Seyislik gibisi var mıydı. Gün boyu at sırtındasın. Kapkara boğa sürülerinin ardından koştur dur. Bir de yaban atlarını yakalayıp eğitmek var.

Ortalık kararıyordu.

Koyulaşan gökyüzündeki bir turna sürüsü, pembe bir atkı gibi ağır ağır dolandı. İri kuşlar, batan güneşin orada, bulutların arasında kayboldular.

Serin bir rüzgâr çıktı, sazların boynunu büktü. Bir saate kadar gece bastıracaktı.

Folko, ansızın sandalının onu hiç bu kadar uzaklara sürüklememiş olduğunu düşündü. Dönme zamanı gelmişti.

Genç çocuk, düşlere kaptırmıştı kendini. Bu akşam, küçük kulübesinden bataklıkta başıboş dolaşmak amacıyla ayrılmamıştı. Ösebyo Dedenin, onu, birkaç gün önce birlikte yerleştirdikleri balık sepetlerini toplamakla görevlendirdiğini çoktan unutmuştu.

'Küreklere asılırsam yetişirim,' diye düşündü Folko.

Bir sırık vuruşuyla sandalın başını çevirdi. Ağırdı sandal. Kurt yeniği tahtaların arasından sular sızıyordu. Sular çocuğun ayak bileklerine kadar yükseliyordu. Eski balık kovasıyla, sandalın içine dolan suyu boşaltması gerekiyordu.

Folko, sandalı kıyıya doğru itti. Sırığını uzatıp otların arasına daldırınca sandal durdu.

Onu, bataklığın bu uzak köşesine sürükleyen şey, ovayı gizleyen sık çalılıkların bulunduğu yerde durmaya zorlayan şey, yalnızca bir

rastlantıydı. Evet, Folko'yu düşleriyle karşı karşıya getiren, rastlantıdan başka bir şey değildi.

Çocuk, delik kovası elinde, sandalın içine çömeldi. Tam o sırada, sazların ötesinde hafif bir hışırtı duyar gibi oldu.

Su içmeye gelen bir hayvan olmalıydı bu.

Bıyıklarının arasında alaycı bakışlarını yakalar gibi olduğu siyah su samuru olmasındı sakın?

Yaprak bile oynamıyordu.

Akşamın sessizliğinde, sandalın bordasına vuran o ince su şırıltısından başka ses yoktu.

Folko birden yanıbaşında bir gölge gördü. Ayna gibi parıldayan suyun buruşuk düzeyine yansıyan bulanıkça bir gölgeydi bu.

İncecik, uzun kulaklı, açılıp kapanan kara gözlü beyaz gölge, gittikçe belirginleşiyordu.

Folko soluğunu tuttu. Yüreği çarpıyordu. Sonra yavaşça doğruldu, sazları özenle araladı. Suyun yüzeyindeki gölge bir anda silindi, sonra yine beliriverdi.

Çocuk ne görse beğenirsiniz? İnce boynunu uzatmış alımlı bir tay, suda kendini seyrediyordu.

Küçük at, bataklığın suyunda, gölgesinin yansıdığını ilk kez görüyordu ya, bu at yavrusunun bir insan yavrusunu da ilk kez gördüğü

kesindi. Tay birden başını kaldırdı. Alnından sarkan beyaz yelesinin perçemleri uçuştu. Yelesinden kuyruğuna uzanan lekesiz, kar beyazı, kısacık tüylerinin üzerinden bir ürperti geçti.

Küçük at, ürkek ve şaşkındı. İncecik uzun bacaklarının üzerinde titriyor, ama kaçmıyordu. Toynaklarını çamura saplamış, çocuğun karşısında kıpırdamadan duruyordu.

O anda göz göze geldiler.

Folko'nun hayran hayran gülümseyişi, ürkek genç hayvanı büyülemişti sanki. Tay gözlerini iri iri açmıştı. Bakışları tatlı, ama biraz hüzünlüydü.

Atlar iyice tanıyıp da dost olunca, işte böy-

le bakarlar insanoğluna. O kapkara dudaklarından ince bir ürperti geçer. Burun deliklerini genişleterek konuşmaya çalışırlar.

Folko pek duygulanmıştı. Tek korkusu, o olağanüstü küçük atı ürkütmekti. Kıpırdamaktan bile çekiniyordu. Sonra, cesaretini toplayıp yavaşça elini uzattı, utana utana tayı okşamaya yeltendi.

Ne o? Düş mü görüyordu yoksa? O güzel görüntü yok olmuştu işte. Folko, büyünün etkisinden kurtaramamıştı kendisini.

Çocuk kıyıya tırmandı. Çamurlu toprakta, tayın minnacık toynak izleri duruyordu.

Folko, çalılıkların arasından süzüldü.

Ovanın kızıllığında, yirmi adım kadar ötede duran şişkin böğürlü, boylu bir kısrak gördü. O da bembeyazdı. Gümüşten yelesi omuzlarına dökülmüş, otluyordu. Bir-iki adım atıyor, sonra dişleriyle bir tutam ot yoluyordu. Kar beyazı tay, kısrağın çevresinde dört dönüyor, hoplayıp zıplıyordu.

Folko yaklaştı. Zamanın geçtiğini, havanın karardığını düşünmüyordu artık. Dedenin kulübesi çok uzaklarda kalmıştı. Çocuğun çıplak ayakları kumda çıt çıkarmıyordu. Ama kısrak, onun yaklaştığını sezdi. Yavrusunu yanına çağırmak için kişnedi. Tay, dörtnal koşup geldi, anasının bacaklarının arasına sokuldu.

'Kaçacak," diye düşündü Folko.

Yaban atları huysuz olur. Yanlarına kimseyi yaklaştırmazlar.

Kısrak, hiç de öyle ürkmüş görünmüyordu. Folko şaşırmıştı. Kısrak, çocuğa birkaç adım yaklaştı. Sonra durdu. Yanına sokulan çocuğa gözlerini dikti.

"Güzelim," dedi Folko, "korkmuyorsun benden değil mi?"

Folko, kısrağın çok yakınına gelmişti. Kısrak, uzun beyaz yüzünü uzattı, çocuğun saçlarını kokladı. Otlamak istiyordu sanki.

"Sakin ol güzelim. Bırak okşayayım seni."

Folko, parmaklarını o ipek yelenin arasına soktu. Kısrak başını eğdi. Başı neredeyse çocu-

ğun omzuna değecekti.

Ama Folko'nun gözü o güzelim taydaydı. Asıl onun yanına sokulmak istiyordu. Ama anası ne kadar sokulgansa, tay da o kadar yabansıydı. Anasının bacaklarının arasında dolanıyor, çifteler atıyor, çocuğu dişlemeye çalışıyordu. Kısrak, yavrusunu yatıştırmak için burnunu uzun uzun yaladı.

Oysa küçük atı asıl büyüleyen, Folko'nun sesiydi sanki. Okşayıştan bile tatlıydı bu ses.

"Dur Beyaz Yele, dur, sakin ol."

"Beyaz Yele." Bu güzel ad, çocuğun dudaklarından birden dökülüvermişti. Tay, bu adı çabuk öğrenecekti.

"Korkma. Yine geleceğim Beyaz Yele. Seni görmeye geleceğim. Seninle dost olacağız."

Folko, gece bastırmadan evine ancak yetişebilirdi.

Kıyıya koştu, sandalına atladı, sırığını daldırdı ve kollarının olanca gücüyle sandalı dönüş yoluna itmeye başladı.

❄

Folko, atlara sokuluşunu iki adamın uzaktan izlemekte olduğunu nereden bilsindi. Adamlar çalılıkların gerisine iyice sinmişti, Folko'nun uzaklaşmasını bekliyorlardı.

At hırsızı iki çingeneydi bunlar.

Folko'nun sandalı birkaç metre ötelerinden geçti.

Kulağı altın halkalı genç çingene,

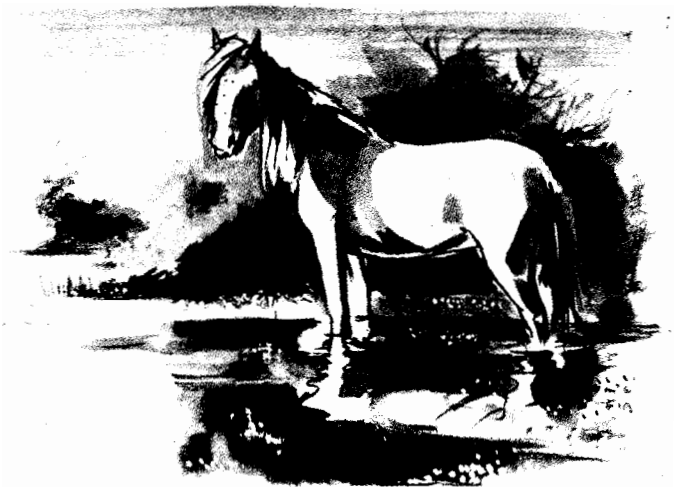
"Çocuğun bizi görmediğine emin misin?" dedi usulca.

Kır saçlı, buğday tenli olan yaşlı çingene,

"Amma da ödleksin. Bacak kadar çocuktan korkuyorsun," diye sırıttı.

"At harasının oradan olmasın bu çocuk?"

"Değil," dedi yaşlısı. "Haradan beş kilometre ötedeyiz. Bataklığın tam göbeği burası. Bölgeyi iyi tanırım. Daha önce de geçtim buralardan. Bir yıl oluyor. Gördün ya Pedro, işimiz iş. Kısrak, ürkek değilmiş. Küçüğü yanına yaklaştırdı."

"Belki de onu tanıyordu."

"Hayır," dedi yaşlısı.

"Öyleyse, daha önce birisi binmiş bu kısrağa."

"Öyle olmalı, Pedro."

"İşin güç yanı, tayı başımızdan atmak," dedi altın halkalı çingene.

Yaşlısı sırıttı.

"Sen tayı bana bırak. Elim yatkındır bu işlere. Halkayı hazırlamaya bak sen. İpi de bana ver. Ne yapacağımızı biliyorsun, değil mi?"

"Hey, şuraya baksana! Hayvan huylandı sanki. Havayı koklayıp duruyor. Sakın kokumuzu almış olmasın?"

"Korkacak bir şey yok Pedro. Rüzgâr ba-

taklığa doğru esiyor. Buradan kokumuzu alamaz. Gece tez bastıracak. Kısrak da sürüye dönmek isteyecek. Kaybedecek zamanımız yok artık."

"Ben şu çalılıkların çevresinden dolanacağım," dedi genç çingene.

"Açıktan geçmeye bak. Sonra gizlenir, kısrağın yolunu kesmek için beklersin. Ben de sürünerek şu gördüğün ağaçlığa doğru gideceğim. Anladın değil mi? Sen burada beni beklersin. Ben kısrağı ürkütürüm. Kısrak korkup kaçar. O zaman ben tayı kıskıvrak yakalarım. Sonra sen de kemendi kısrağın ön ayaklarından birine geçirirsin. Hayvan yere kapaklanır. İşte hepsi bu. Haydi, sen git Pedro. Çocuk uzaklaşmıştır."

KAÇIRMA

Folko, pek uzakta değildi. Sandal çamur adaları arasındaki zorlu geçidin dip çamuruna takılmıştı yine.

Zaman kazanmak için kıyıya atladı. Sandalın ipini beline doladı, çamurlara yalınayak basa basa tekneyi kıyı boyunca çekmeye başladı.

Kan ter içinde kalmıştı.

Sonunda sular yükselmeye başladı. Sandal yüzüyordu artık. Folko, yeniden sırığa sarıldı. Tam o sırada, ovanın ta gerilerinden kulaklarına boğuşma sesleriyle at hırsızlarının boğuk sövgüleri geldi. Sonra uzun, yırtıcı bir kişneme duyuldu.

Folko, bir sıçrayışta sandaldan atladı. Kollarıyla çalılıkları araladı. Dikenler yüzünü yırtıyordu.

Uçsuz bucaksız bomboş ovayı, batan güneşin son ışıklarıyla kızıllaşan ince bir sis örtüsü kaplamıştı. Kıpkırmızı bir güneş dolmuştu Folko'nun gözlerine. Büyük beyaz kısrağın umutsuz savaşının tek tanığı olacaktı.

İnsanları tanıyordu kısrak. Ona şimdiye kadar hiçbir kötülükleri dokunmamıştı. At hırsızı çingenelerin, yamna kadar sokulmasına bu yüzden karşı çıkmamıştı. Sonra ansızın, yerde sürünen adamın, yavrusunun üzerine atılıp onu yere devirdiğini, onunla birlikte yerde yuvarlandığını görmüştü.

Folko, yavrusunun yardımına koşan kısrağın o uzun yırtıcı yakınmasını işte o sırada duymuştu.

Kement havada ıslık çaldı. Kısrak dörtnal giderken, ayağı kemendin halkasına geçti, birden yere kapaklandı.

Peki, ya Beyaz Yele nerelerdeydi? Kaçabilmiş miydi?

Ağaçların yanında duran Folko, kısrağın toynaklarının kaldırdığı toz dumandan iki adamın gölgesini pek seçemiyordu. Adamlar ellerini kollarını oynatarak öfkeden çıldırmış olan kısrağın çevresinde koşuşturuyorlardı.

Folko, çivilenmiş gibi duruyordu. Gördükleri, onu allak bullak etmişti. Koşmak, bağırmak, seslenmek istiyordu. Ama bataklığın ortasında kaybolmuş, şaşkın, ürkek bir çocuktan başka neydi ki? Yalınayaktı. Sırılsıklam olmuş giysilerinin içinde titriyordu.

Yüreği öfke doluydu. Ama, olup bitenlere bakmaktan başka hiçbir şey gelmiyordu elinden. Birden, yüzü bir umut ışığıyla aydınlandı. 'Kaçacak ellerinden,' diye düşündü.

O soylu kısrak, sanki zincirlerinden boşanmıştı. Bacağını yırtan kementle iki kez yere yuvarlandı. Debeleniyor, çifteler atıyordu. İki kez de güçlü bacaklarını gererek doğrulup kalkmayı başardı.

İpi elinden bırakmayan çingene, hayvanı durdurmak için, ipin ucunu küçük bir ağacın gövdesine dolamaya çalıştıysa da, boşuna.

Kısrak saldırdı. Arka ayaklarının üzerine dikilmişti. Yelesi rüzgârda uçuşuyordu. Sonra düştü. Ayaklarıyla yerleri dövüyordu. Düşmanlarını dişleriyle paralamak istercesine aralamıştı ağzını. Sonra ileri atıldı. Göğsünden çıkan boğuk hırıltı, gırtlağında düğümlenen kişneme güçlükle duyuluyordu.

Birden adamlardan birini tozların arasına yuvarladı. İyi ki çingene tam zamanında doğrulabildi. Yoksa kısrağın altında kalacaktı. Kıs-

rak, dişlerini adamın ceketine geçirmiş, paramparça etmişti.

Bir çifte! Bir çığlık!

Sıra öbüründeydi. Yuvarlanma sırası, şimdi kemendin ucuna sımsıkı yapışmış genç çingeneye gelmişti.

"Pis hayvan!"

Folko, adamın karnım tuta tuta güçlükle doğrulduğunu gördü. Adam, elinden kemendi koyvermiş, kısrak kurtulmuştu.

İçgüdüsüyle, özgür olduğunu anlayınca çılgın bir koşu tutturdu. Korkusundan, ovanın ta öbür ucuna atacaktı kendini. Orada, çok uzaklarda, alacakaranlıklar içinde, sürünün aygırları kişneyerek ses veriyorlardı.

Kısrak, ipini sürüye sürüye at hırsızlarının elinden kaçıyordu.

Yüreği küt küt atan Folko, kısrağın kurtulduğunu sanıp bir oh çekti. Ama, o da ne? Kısrak, geri dönmüş, adamlara öfkeyle saldırıyordu. Onu kafasından yakalamaya çalışan çingeneyi bir yana devirdi. Sonra, zınk diye durdu. Boynunu uzatmış, rüzgârı kokluyordu. Kısrak, besbelli yavrusunu aramak için dönmüştü.

Peki, ya Beyaz Yele'ye ne olmuştu? Anasına niçin ses vermiyordu? Yaralı mıydı yoksa?

Sonunda, tayın iniltisini duyan kısrak fırladı. Ama iş işten geçmişti. Adamlar bir anda

ipin ucunu yakalayıp asıldılar. Kısrak ikisini de yerde sürükleyecek güçte değildi. Yenilmişti.

Çingenelerden biri, ağaçlara koşup kemendin ucunu bir dala doladı, sıkı sıkı düğümledi. Kısrak istediği kadar çırpınsındı artık. Yakalanmıştı.

Yiğit kısrak sonuna kadar dayanmış, ama artık direnecek gücü kalmamıştı.

Alacakaranlıkta göz gözü görmüyordu. Son kızıllıklar ufukta püsküllenip söndü. Yoğunlaşan sisin içinde, belli belirsiz gölgeler seçiliyordu yalnızca.

Folko, çingenelerin, ipe sarılarak, bembeyaz köpüğe kesmiş kısrağı ağır ağır ağaçların dibine çektiklerini göremedi. Orada, iki adam, çifte yememeye kendilerini ısırtmamaya dikkat ederek, hayvanın çenesinin altından yeni bir düğüm atmayı başardılar. Atın yaralı bacağını çözdüler. Artık götürebilirlerdi.

Folko, kısrağın adamlarla birlikte uzaklaşmasını izliyordu. İki yanında, iki incecik koyu gölgeyle, boylu poslu beyaz kısrak, sisin içinde yavaş yavaş silinip yok oldu.

O zaman Folko, ovanın ortasında kara bir leke gibi duran ağaçlara doğru çılgınca koşmaya başladı.

Kaçmış olamazdı Beyaz Yele. Anasının ardından da gitmemişti. Gitse, Folko görürdü

onu. Çalılıkların arasında olmalıydı. Yoksa, yavrudan kurtulmak için çingeneler ona bir şey mi yapmışlardı?

Bir su birikintisi, yolu kesiyordu. Ama, Folko, hızını almıştı bir kez. Çamurları sıçrata sıçrata, bata çıka koşuyor, hızını kesmiyordu.

Karanlık iyiden iyiye bastırmıştı. Gittikçe yoğunlaşan, her yere çöken sisin ortasında kalmış bodur ağaçlar da uzaklaşıyor gibiydi.

İlk çalılığa vardığında Folko'nun yorgunluktan dizleri bükülüyordu. Bir an durdu, soluk aldı. Sonra çevresini dinledi. Yüreğinin çarpıntısından başka ses yoktu. Seslendi:

"Beyaz Yele!"

Çalılıklardan bir gece kuşu havalandı. Son-

ra, yine sessizlik çöktü.

"Beyaz Yele!"

Bu kez Folko, hafif bir inilti duyar gibi oldu. O yana seğirtti. Ayakları dikenlere takılıp düştü, doğruldu. Evet, yanlış duymamıştı. Tay oradaydı. Folko onu çalılıkların arasına uzanmış buldu. Dört ayağını bir iple bağlamışlardı.

Tayın kapkara ağzı, yalnız acıyla değil, öfkeyle, öc alma isteğiyle kasılmıştı. Soluyordu.

"Benim, ben Folko. Senin dostunum ben."

Taya yaklaştı.

Tay, başını ona çevirdi. Bembeyaz tüyleri baştan aşağı toza toprağa bulanmıştı. Çırpınırken burun deliklerini çalılıklara takıp yırtmıştı. Bitkindi, ama hırçınlığı geçmemişti. O iri gözlerinde korku, öfke okunuyordu.

"Beyaz Yele. Korkma benden."

Tay, biraz yatışır gibi oldu. Çocuğun sesi etkiliyordu onu. Bir süre geçti. Beyaz Yele yatışmış görünüyordu.

Ama Folko'nun karşısındaki tay, bataklık suyunun aynasında, çocuğun bakışıyla, güzel gülümseyişiyle karşılaşan o sokulgan, saf, küçük at değildi artık.

Tay, ilk kez o gün insanlarla karşılaşmıştı. İnsanlar da onu hırpalamış, yarı baygın düşürüp iplerle bağlamışlardı. O, yine yabansı içgüdülerine kavuşan küçük bir hayvandı şimdi.

Folko, dostunu çözmek için uzattığı elini birden çekti. Beyaz Yele, az kalsın dişleriyle çocuğun elini parçalıyordu.

"Bir kötülüğüm dokunmaz sana. Biliyorsun!"

Ama tay korkuyordu. O güzel beyaz göğsü inip inip kalkıyordu. Folko dokunamıyordu. Yalnızca sesini duyurabilirdi ona.

"Beyaz Yele, sakin ol. Dur hele!"

Folko, tayın birkaç adım ötesine çömelmiş bakıyordu. Tayın öfkesi yatışınca çocuğun kendisini çözmesine ses çıkarmazdı belki. Ama şimdilik, o ateşli gözleriyle: "Sakın dokunma bana," der gibiydi.

Bu küçük atın, şimdiden çok sağlam içgü-

düleri vardı. Çingenelerin onu bağladıkları ipler, onu engelleyen ilk bağlardı.

Beyaz Yele, kendisine yaklaşan çocuğa hiç ses çıkarmıyordu. Çünkü, kokusuna da, sesine de alışmıştı artık. Ayağına bağlı ipleri çözsün diye susuyordu.

Beyaz Yele, bağlarını sabırla kemiriyordu. İpi lime lime koparıyor, sızlayan bacaklarını diliyle yalıyordu. Sonra Folko'dan yana şöyle bir bakıp ipi yenibaştan kemirmeye koyuluyordu. Derken ip koptu. Beyaz Yele bir sıçrayışta ayağa dikildi. Folko da doğrulmuştu. Tayın başı, omzuna geliyordu.

Evet, o an gerçek karşılaşma ânı, dostluk ânıydı. Folko bunu çok iyi anladı.

Tay, anasız, kimsesiz, bataklığın ortasında bir başına kalmıştı. Bırakılma korkusuyla titriyor, bakışları bulanıyordu.

"Beyaz Yele!"

O güzelim küçük at, ardından gelecek miydi bakalım!

"Gel, gel hadi."

Tay da kısrak gibi havayı kokluyordu. Folko, uzaklaşır gibi yaptı.

"Gel Beyaz Yele. Gel benimle."

Yaşasın! Küçük at, çekine çekine, adım adım Folko'nun ardından geliyordu. Korkmuyordu artık.

Çocuk, geri geri yürüyor, yavaş sesle dostu-

nu çağırıyordu. Derken, boğuşmanın geçtiği ağacın yanma vardılar.

Beyaz Yele birden durdu. Boynunu uzattı. Başını sağa sola çevirdi. Sırtı bataklığa dönüktü. Sonra birden fırladı. Üç sıçrayışta hızını aldı.

Şimdi onu nasıl tutmalıydı?

O alımlı tay, çocuğun umutsuz çağrısını duyamazdı artık. Burun deliklerini rüzgâra açmış bu küçük yaban atı, anasını kaçıran at hırsızlarının ardına düşmüştü.

Folko da ovanın ortasında, bataklığın sazlarını inleten rüzgârın altında bir başına kalmıştı. Dokunsalar ağlayacaktı.

Sandalına döndü.

Bu uzun gecikme, kulübedekileri kaygılandırmıştı. Dedesiyle küçük kardeşi, dönüşünü sabırsızlıkla bekliyorlardı.

Folko koşabildiğince koştu. Sandalına atladı. Sırığına var gücüyle sarıldı.

Su yolunu dönünce, çok uzaklardaki kulübenin ışığını gördü; gecenin içinde pırıl pırıldı.

Evine varınca, Folko, bu akşam başından geçen inanılmaz olayı anlatacak mıydı bakalım?

KOCA ANTONYO

Yemekten sonra ışığı söndürüp örtülerin altında yan yana uzandıklarında Folko, o gün olanları küçük kardeşine bir bir anlattı.

Ertesi gün bir de yaşlı dostu Antonyo'ya anlattı.

Başka kimseye bir şey çıtlatmadı.

Antonyo, Folko'nun dostudur. Genç çocuk, bu güngörmüş, kocamış seyisle sık sık karşılaşır. Harada hâlâ sözü geçer Antonyo'nun. Ahırda, samanların üzerinde, atların yanında yatar. Ama, böyle de mutludur o.

Antonyo'nun çalıştığı haraya Folko'nun yalnızca bir kez gitmişliği var. O haranın sahibi, bu yılkı atlarının da sahibidir.

Antonyo, sürülere bakmaya giderken yolunu sık sık uzatır, gelir Folko'nun dedesiyle, bu eski dostuyla iki çift laf eder.

Çingenelerin büyük beyaz kısrağa kaçırdıkları, yani Folko'nun Beyaz Yele ile karşılaştığı günün üzerinden iki hafta geçmişti.

Günün birinde, tanyeri ağarırken, birisi, kulübenin kapısma değnekle vurdu.

Folko, ocağın önüne çömelmiş, sabah kahvesini pişirmek için közleri üfleyip duruyordu. Koştu kapıyı açtı.

"Günaydın Antonyo."

"Ne o? Kimse kalkmadı mı daha? Tut şu atın başını. Yardım et de ineyim. Nedense çivi gibi çakılıp kalıyorum şu eyere."

Antonyo'nun her bir yanı romatizmadan sızım sızım sızlar, ata bir başına inip binemezdi.

"Bir acı kahvenizi içeyim dedim."

Antonyo, atını kapının halkasına bağladıktan sonra, tutuk bacağını sürüye sürüye eve doğru yürüdü.

"Haydi kalk bakalım Ösebyo. Günaydın. Hâlâ delikanlı gibisin maşallah! Uzat şuradan bir iskemle. Eee, anlat bakalım, bataklıkta ne var ne yok?"

"Ne olsun Antonyo. Bildiğin gibi. Ya senin şeytan götüresi atçıbaşından ne haber?"

"Şeytanın adını anma. Şeytan bizim oradan geçti, hem de paçavralar içinde. Evet, çingeneler bir kısrağımızı çaldılar. Güzel de bir tayı

vardı doğrusu."

"Beyaz Yele!" diye bağırdı Folko.

"Ne diyorsun sen, küçük?"

"Çingeneleri gördüm, Antonyo. Atı çaldıkları gece gördüm onları. Bataklıkta."

"Sen onu dinle de bak, daha ne masallar uydurur sana, ama onun böyle masallar uydurmasında, senin hiç suçun yok mu Antonyo? Var."

"Benim mi?"

"Evet, senin. At masallarıyla çocukcağızın aklını çelen sensin."

"Bırak da Folko konuşsun," dedi koca seyis. "Bu konuda ne düşündüğümü sana daha önce de söyledim. Çocuğun isteklerine karşı çıkmakla yanlış davranıyorsun. İlerde, aslan gibi bir seyis olacak o."

Dede, kestirip attı:

"Olmaz öyle şey!"

"Olmaz, olmaz. Hep böyle söylersin Ösebyo. Neyse, bırakalım şimdi bunları. Benim bildiğim, kısrağın kayıplara karıştığı. Onu bir daha gören olmadı. Bir zamanlar Cuzeppe binerdi ona. Cuzeppe'yi bildin değil mi? Emekliliğin tadını çıkarıyor şimdi. Kentin köylerinden birinde küçük bir kulübesi, bağı bahçesi var. Kısrağın adı Rita'ydı. Hafifçe topallamaya başladı diye haranın sahibi onu yılkıya salmıştı. Rita güzel kısraktı doğrusu. Ne yapalım olan oldu.

Ama bütün iş tayda. Hiç değilse o kaybolmasaydı!"

"Demek sabahın köründe bu yüzden yollara düştün?"

"Öyle. Tayın ardındayım. Biliyorum, dünyada bulamayız onu ya, neyse. İzin verirsen şu senin oğlanı alıp biraz kaçırayım. Yanımda bir can yoldaşı olsun istiyorum."

"Dede, n'olursun peki de," diye yalvardı Folko.

"Peki, öyle olsun. Seni azgın seni. Öyleyse hadi sizi şöyle uğurlayayım. Ben de tümseğime gidiyorum."

Kulübesinin üç yüz adım ötesindeki küçük tarlasına bu adı vermişti yaşlı balıkçı.

Kapının dışına çıktılar. Folko, Antonyo'nun eyere yerleşmesine yardım etti, sonra, genç çocuk, çevik bir hareketle arkasına atladı.

Dede, kazması omuzunda, yanıbaşlarında yürüyordu. Kazmasının demirine, evcilleştirdiği küçük tarlakuşu konmuştu. Gagası havadaydı. Bu kuş dedenin can yoldaşıydı.

Dede uzak denizlerde dolaştığı sıralarda küçük kuşları eğitmeyi Çinlilerden öğrenmişti.

Tarlasına varınca, kuşunu eline alır, havalara fırlatır. Kuş da uçup gider, görünmez olurdu. Yaşlı adam, saatlerce tarlasında kazma sallar dururdu. Kulübesine dönmeden önce iki

parmağını dudaklarının arasına sokarak tiz bir ıslık öttürürdü. Gökyüzünde kaybolan küçük tarlakuşu, o anda yükseklerden taş gibi düşer, yaşlı adamın omuzuna konardı.

"Yolun açık olsun, Antonyo."

"Otlakların orada birşeyler yeriz," dedi koca seyis. "Senin oğlanı geceleyin getiririm, oldu mu?"

Folko ile yaşlı dostu, bataklık kıyısı boyunca uzanan o uçsuz bucaksız çorak, ıssız ovaya doğru uzaklaştılar.

Folko kaygılanıyordu.

"Ne dersin Antonyo, Beyaz Yele kaybolmuş mudur?"

"Bacakları onu taşıdığı sürece koşup durmuştur."

"Ya sonra, Antonyo?"

"Sonra mı? Soluğu kesilince yığılıp kalmıştır bir yere. Bilirsin, küçük taylar dayanıksız olur."

Folko içini çekti.

"Öyle de güzeldi ki!"

"Biliyorum küçük. Ben de görmüştüm onu. Tüylerinde tek bir leke yoktu. Yelesi kar beyazdı. İşimiz biraz rastgiderse..."

"Gider mi dersin Antonyo?"

"Elbette oğul. Rastlantıya güvenmeliyiz. İşte, bak şunlara. Ne güzel bir at sürüsü değil mi? Bak nasıl da yarışıyorlar. Küçük taylara koşmayı öğretiyorlar."

Bembeyaz bir at sürüsü, önlerinden şimşek gibi geçti. Aralarında ayak sürüyen tek bir tay yoktu. Taylar, kısrakları kovalayan aygırların arkasına takılmıştı.

"Akşam, su içmeye gittiklerinde ırmakta buluruz onları," dedi Antonyo. "Güneş tam tepeye gelmeden ovaya kadar uzanalım bakalım."

Öğleyin, koca seyis ile Folko, attan indiler. Antonyo'nun heybesindeki bir parça peynir ekmek, kuru incirle karınlarını doyurdular. Sonra, keçi derisinden bir tulumun nemli göbeğine bastırarak ağızlarına su akıtıp içtiler.

"Şöyle biraz kestirsek, oğul."

Oysa, Folko daha ötelere gitmek istiyordu.

"Dinlenmeliyiz küçük. Güneş kötü vuruyor. Otlara uzan ve hiçbir şey düşünme."

Söylemesi kolaydı. Sanki, Folko, Beyaz Yele'yi düşünmekten kendini alabilirmiş gibi! Karşılaştıkları günden bu yana, çocuk, dostluk kurabileceğini sezdiği bu olağanüstü küçük beyaz atı düşlüyordu durmadan. Derken uyuyakaldı.

İkisi birden, Antonyo'nun ağaçların altına dizginlerinden bağladığı atın kişnemesiyle uyandılar.

"Kiminle konuşuyorsun," diye sordu Antonyo, atına. "Yoksa sinekler mi ısırıyor seni? Boşver, sakin ol!"

"Antonyo!"

"Ne oluyor?"

"Bak Antonyo!"

"Ne var, küçük?"

"Şuraya bak!"

Folko, parmağıyla bataklık yönünde güneşle kavrulmuş tozlu ovada yeşil bir leke gibi duran sazlığı gösteriyordu.

Antonyo, elini gözlerine siper etti.

"Ben bir şey göremiyorum," dedi. "Gözlerim de günden güne bozuluyor ya.... Peki sen ne görüyorsun, Folko?"

"Beyaz Yele," diye mırıldandı çocuk, boğuk bir sesle. "Rita'nın tayı. Hendeğe doğru iniyor. Senin atın, onun kokusunu uzaktan aldı. Çağırdı onu."

Koca seyisin atı, ikinci kez sesli sesli kişnedi.

"Bize doğru geliyor, Antonyo. Sürüsünün otladığı çayırları buldu demek. Evet, evet, ta kendisi. Beyaz Yele olduğuna hiç kuşkum yok."

Atın çağrısına uzaklardan ince, titrek bir ses karşılık verdi.

Antonyo, ileri atılmaya hazırlanan çocuğu kollarından yakaladı.

"Sen burada kal," diye buyurdu. "Yanımda dur, bir yere kımıldama."

"Ama topallıyor, Antonyo."

"Yok canım, bitkin düşmüş, o kadar. Hak-

kın varmış küçük. Bizim Beyaz Yele bu."

"Biliyordum o olduğunu."

"Ne hale gelmiş," diye homurdandı Antonyo.

Tüylerinde tek beyaz yer kalmamış bir Beyaz Yele'ydi bu. Derisi baştan aşağı kül rengi çamurlara bulanmıştı. Tayın kuyruğu, ip gibi kurumuş sarkıyordu. Başını dik tutamıyor gibi öne sarkıtmış, boynunu uzatmıştı. Adım atacak gücü kalmamıştı. Toynaklarını, toprağa ağır ağır sürtüyordu.

Atın yeni bir çağrısı üzerine Beyaz Yele başını kaldırdı. O koskoca atın karşısında gururlu duruyordu yine de. Kişnedi. Sonra toprağı eşelemeye başladı.

"Soyuna çekmiş," diye gururlandı Antonyo. "Rita'dan daha soylu kısrak az bulunur. Sürünün kraliçesiydi bir zamanlar. Baksana, soyunu nasıl da belli ediyor. Oysa dizlerinin üzerinde duracak gücü kalmamış."

"Bırak yanına yaklaşayım Antonyo."

"Olmaz!"

"Konuşayım öyleyse onunla."

"Olmaz. Bırak ağabeyiyle konuşsun. Biliyorsun ta nerelerden geliyor senin Beyaz Yele. Bir diyeceği varsa da sözü artık insanlara değil. Zorlu bir deneyden geçti. Kolay kolay kendine gelemez."

Folko, o yörenin atlarını çok iyi tanıyan koca seyisin bu sözlerini ilerde anımsayacaktı.

"Gördün ya Folko, atım nasıl konuştu senin beyaz delikanlıyla. Bu akşam, Beyaz Yele, kardeşlerine kavuşmuş olacak. Gece, onlarla birlikte ırmakta su içip yıkanacak. Arınıp paklanması gerek."

"Yaralı olmadığına emin misin, Antonyo?"

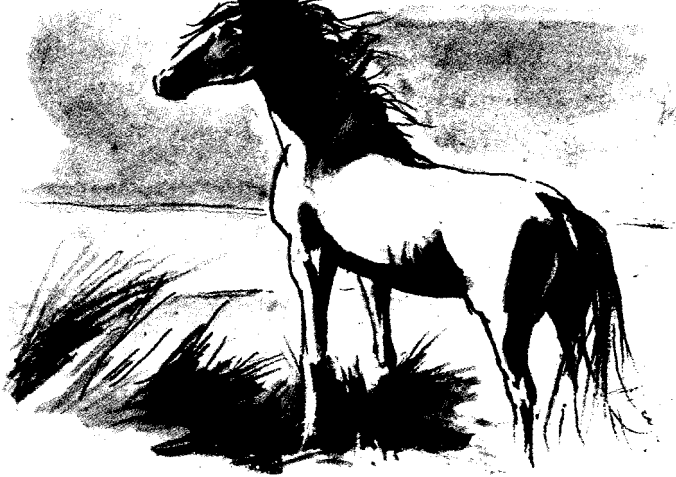
"Atların yürüyüşünden anlamayı senden mi öğreneceğim, bacaksız! Bak, görüyor musun dostunu. Sürünün kokusunu alınca nasıl da canlandı. Bak sıçrıyor. Dörtnala kalktı. Hadi bakalım tutabilirsen tut onu şimdi."

"Ama çok güzel bir tay, değil mi Antonyo?"

"Evet, çok güzel," dedi koca seyis. "Soylu bir at olacak. Atla bakalım arkaya. Artık dönebiliriz. Nasıl, için rahatladı mı?"

"Evet Antonyo. Çok sevinçliyim. Söylediklerin doğru, değil mi?"

"Elbet doğru. Anlarım ben bu işlerden. Bana güvenebilirsin. Senin Beyaz Yele, bey soyundan. Duruşundan belli."

BEYAZ PRENS

"Bey soyundan," demişti Antonyo. Koca seyis, bütün yaşamım bu atlar arasında geçirmişti. Oynaşmalarından, yarışıp boy ölçüşmelerinden, boğuşmalarından, saf kan soylu atları seçmesini bildirdi.

Beyaz Yele, kendisine bağlanan umutları boşa çıkarmıyordu. Öbür taylardan daha ince uzundu. Göğsü geniş ve açıktı. Sihirli bacakları kaslıydı.

"Demir gibi bir at," diye gururlanıyordu Antonyo.

Zorlu bir attı Beyaz Yele. Kanı kaynıyordu. Hele öfkesi korkunçtu. Bataklıktaki her kı-

pırtıdan, kendi gölgesinden bile korktuğu bir çağda, anasından koparıp ayırmışlardı onu. Bu korkunç olay başından geçtiğinde gencecik bir taydı. İşte bunu bir türlü unutamıyordu. İnsanları düşman bellemişti bir kez. Gerçek yabansı hayvanlar gibi, yaban domuzları, tilkiler gibi Beyaz Yele de insan kokusunu çok uzaktan alabiliyordu.

Ovada bir seyisin gölgesi belirir belirmez, genç atlar sürüsünün başını çeken Beyaz Yele, bir kişnemedir tutturur, sürüye 'kaç' işareti verirdi. Antonyo bile yanına bir türlü yaklaşamamıştı.

Ama Beyaz Yele, Folko'yu tanıyordu. Çocuk, kaç kez sandalını bataklığın öbür ucuna iterek, sürülerin yayıldığı geniş alanlara ayak basmayı başarmıştı. Atlar gün batarken ırmağa su içmeye inerdi. Çocuk, dostunu sürünün arasında hemen seçer, Beyaz Yele'yi çağırırdı. Genç at, oldukça soğuk bir kişnemeyle karşılık verirdi ona. Oysa, dostuna seslenirken, sesi daha tatlı çıksın isterdi. Ürkek ürkek yaklaşırdı çocuğa.

Bir boyda oldukları çağda, su kıyısındaki ilk karşılaşmalarını anımsardı belki.

Serpilip gelişmiş, koskoca bir at olmuştu. Tatlı sözleriyle kaçmasına engel olan bu parmak kadar çocuğa tepeden bakıyordu artık.

Beyaz Yele, bu dost sesin okşayışını duyar,

ama atlar ülkesinin sınırım çizen bataklık kıyısında, Folko'nun birkaç adım ötesine gelip dururdu.

"Sen insanoğlusun. Aynı soydan değiliz," der gibiydi.

Aradan mevsimler geçti.

Folko, dedesinin isteği üzerine, ırmak boyundaki balıkçıların yanında çalışmaya başladı. Bir av dönemi boyunca bu işi yaptı.

Karanlık basana kadar ağ atıyor, ağ topluyordu. Ağlar ellerini yırtıyordu.

Akşam olunca, öbür adalar gibi, ılgın ağaçlarıyla çöğen otlarıyla kaplı küçücük bir adanın balçıklı kıyısına yanaşırlardı. Bu adacık, sulara kapılmış, ağır ağır denize sürüklenirdi sanki. Balıkçılar, balık çorbalarını pişirmek için ateş yakarlar, sonra bir örtüye sarınır, otların arasına uzanıp açıkta yatarlardı.

Bütün gününü balıkta geçiren Folko, yorgun düşerdi, ama uzandığı yerde uzun süre gözünü kırpmaz, Beyaz Yele'yi düşünürdü. Kulübesinden, bataklıktan, sürülerden uzaktayken bile, dostu Beyaz Prens çıkmazdı aklından.

Bir akşam, küçük teknenin tayfaları, sularda salınır gibi duran adacıklardan birine yanaştıklarında, Folko, çamurda taze at izleri gördü. Gördüklerini tekne sahibine anlattı. Balıkçılar, çorbalarını içtikten sonra, ateşin başına toplan-

mışlar, uykudan önceki son cıgaralarını tüttürüyorlardı.

"Ben pek atlardan anlamam," dedi patron. "Ama söylenenlere bakılırsa aralarında pek tekin olmayanlar varmış."

"Nasıl yani?"

"Garip davranışları olurmuş bu atların. Kudurmuşçasına birbirleriyle didişip dururlarmış. Öfkeleri de öyle korkunç olurmuş ki, öbürleri onları sürüden kovarmış. Sonra bir başına yaşayanlar da varmış aralarında. Gururlu olurmuş böyleleri. Bütün dünya kendilerine ait bir koşu alanı olsun isterlermiş. Günün birinde de kaçıp sürüden ayrılırlarmış."

"Siz hiç böylelerini gördünüz mü patron?"

"Evet. Kocamış büyük bir at bilirim. Bir zamanlar adalara gelirdi. Kendini ırmağın kollarından birine atar, yüzmeye başlardı. Onun ülkesi bu adacık olmalıydı. Sonra sürüsüne geri dönerdi."

Folko, dostu Beyaz Yele'yi düşünüyordu. Gururlu, dik kafalı Beyaz Yele'yi. O da insanlardan kaçıyordu. Gücünü öbür atlara zorla kabul ettirmeye çalışması olağandı. Küçük balıkçı, kumsalda uykuya dalarken, kendini akıntıya kaptırmış ırmağın ortasındaki ıssız adaya yüzen, orada bir başına dolaşan Beyaz Prensin imgesini gözlerinin önüne getirmeyi seviyordu.

AV

Av dönemi sona erince, Folko, kulübesine döndü. Uzun bir ayrılıktan sonra, küçük kardeşiyle dedesine kavuştuğu için mutluydu. Bataklık kıyısındaki küçük beyaz kulübede günler eskisi gibi akıp gitmeye başladı.

Folko'nun dönüşünden birkaç gün sonra Antonyo kulübeye uğradı. Oysa çocuk, erkenden sandalına atlayıp gitmişti:

"Küçük, seni göremediğine çok üzülecek," dedi Ösebyo Dede.

"Biliyor musun, Ösebyo, böylesi daha iyi oldu."

"Yine mi atlar?" diye homurdandı yaşlı balıkçı. "Benim oğlan, onları unuttu sanıyordum, oysa küçücük kafası atlarla dolu. Hele o Beyaz

Yele yok mu?"

"Biliyorum Ösebyo."

"Hemen mi gidiyorsun?"

"Evet. Seyislerin yanına dönüyorum. Bu yaşımda bile haranın sahibi olacak o adama gündeliğimi hâlâ hak ettiğimi göstermek zorundayım. Hele böyle bir günde. İşler kızışabilir bugün."

Bir garip duruyordu Antonyo. Soru sorulmasını istemiyor gibiydi. Kapının eşiğinde oturan Ösebyo bir yandan ağlarını onarıyor, bir yandan atını tırısa kaldırmış otlaklara doğru uzaklaşan Antonyo'nun ardından bakıyordu.

Folko balıktaydı. Haranın sahibiyle seyislerinin bu sıralarda genç bir atı yakalamaya çalıştıklarını, bu atın da Beyaz Yele olduğunu nereden bilecekti?

Antonyo, seyislere, yılkı atlarını kuşatmaya başladıkları sırada katıldı. Seyisler usta binicilerdi. Yel gibi giden aygırlara binmişlerdi.

Antonyo'nun atı da, efendisi gibi, ilk gençliğini yaşıyor sayılmazdı. Onun da kanı soğumuştu biraz. Ama koca seyis, atını öyle bilerek, öyle ustaca sürüyordu ki, korkudan çılgına dönmüş, kaçışan aygır sürüsünü toparlamak için olağanüstü bir çabayla sağa sola koşturan atların arasında, başta gidiyordu.

"Fırla Antonyo!" diye bağırdı haranın sahi-

bi. "Herkes hendeğe! Çabuk. Bacaklarınız mı dondu!"

Beyaz Yele kaçacaktı. Dörtnal at süren seyisler, yaban atlarının çoğunu geri püskürtüyor, hendeği aşmalarını önlüyorlardı.

Sürüden ayrı düşen Beyaz Yele, birden gerisin geri döndü. Kestirmeden gelen Antonyo, Beyaz Yele'nin hızını kesmek için atını ansızın öyle bir durdurdu ki hayvan az kalsın kapaklanıyordu.

Beyaz Yele sıçradı. Antonyo'nun atının tam göğsünün ortasına bir çifte yapıştırıp dörtnal kaçmaya başladı.

Uzakta, sürü kaçışıyordu. Beyaz Yele'nin karşısına çıkan seyisler, onun yolunu kesmişler, üzerine doğru geliyorlardı.

Beyaz Yele, seyislerin bağrışlarından çılgına dönmüştü. Antonyo'nun dizginlerine sıkıca sarıldığı at, Beyaz Yele'nin yolunu kesiyordu. Derken aygır, sağrısı neredeyse Antonyo'nun çizmesine değercesine korkunç bir sıçrayışla çukuru aştı. Çamura saplandı. Ama hemen kendini balçıktan kurtarıp koşusunu sürdürdü.

Ama, Beyaz Yele ardındakilerin elinden kurtulamazdı artık. Antonyo atını soluklansın diye durdurdu. Şimdi iş, genç seyislere düşüyordu. Hayvanın iki yanını sarmıştı seyisler. Beyaz Yele artık arayı açamıyordu. Bundan

böyle bu çılgın koşuyu hara sahibinin atlıları sürdürecekti.

Doğru söylemişti Antonyo. Beyaz Yele'nin göğsü demir gibiydi. Onu kovalayan seyislerin atları soluk soluğa kalıyorlardı. O güzelim yelesi havada uçuşan, kuyruğu beyaz bir yalım gibi saçaklanan aygırın hızı bir türlü kesilmiyordu.

Çalılıkları göğsüyle yarıyor, batakları aşıyor, toynaklarının ucunu bile örtmeyen ince bir su örtüsüyle kaplı beyaz beyaz çiçeklenmiş gölcüklerin arasından fırlayıp gidiyordu.

Ama seyisler ardını bırakmıyordu. Sürdükleri atlar nereye gideceklerini biliyorlardı. Hara sahibinin çiftliği ve ahırları uzakta sayılmazdı. Çiftlik, nalların sert toprakta çınladığı kel bir düzlüğün dönemecinde, ağaçların gerisindeydi.

"Açın çitleri!" diye bağırdı hara sahibi.

Oysa çitler çoktan açılmıştı.

Yol bir çıkmaza açılıyordu. Orada, geniş, çıplak bir düzlüğe dikilmiş kazıklardan, sırıklardan örülmüş bir duvar, atların eğitildiği alanı çevreliyordu.

Beyaz Yele yakalanmıştı.

O öfkeyle çitlere çılgın gibi saldırdı. Çitler dayandı, Beyaz Yele yere yuvarlandı. Canı yanmıştı. Hemen doğruldu, kazıklar boyunca döne döne kaçacak bir delik aramaya başladı.

Seyisler, atlarından inmişlerdi. Çitlerin gerisine sinmişler, Beyaz Yele'nin dönenişini gözlüyorlardı. İçlerinden biri, hayvanın boynuna kemendi geçirmeyi başardı. Sonra çitlerin içine atladı. Öbür seyisler onun yardımına koştular.

Nice çevik olsa da adamın kısa sürede kötü duruma düşeceği besbelliydi. Canını dişine takarak kendini böylesine savunan bir aygırın yakalandığı, hiçbir harada görülmüş, duyulmuş değildi.

Boynuna dolanan kementle soluğu yarı yarıya kesilen Beyaz Yele, umutsuzca direniyordu.

İnsanlar, ona bir kez daha işkence ediyorlardı. Soluğu kesilmiş, gücünün sonuna gelmişti. Soylu aygır kendini topladı. Adamların üzerine atıldı.

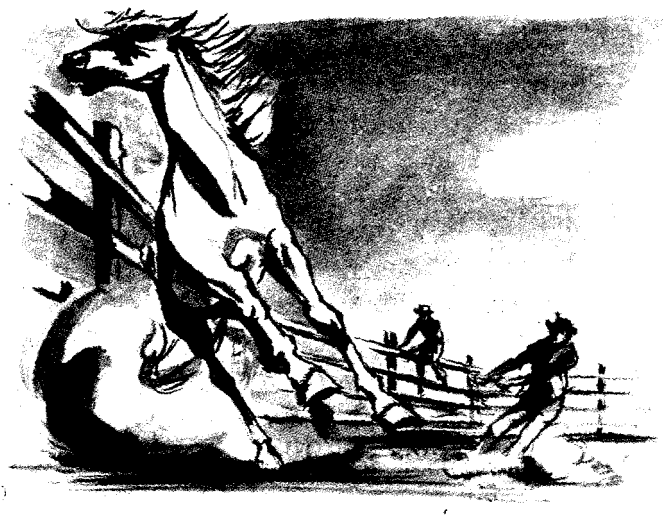
O sırada hara sahibiyle Antonyo da oraya gelmişlerdi.

İpi elinden bırakmayan seyis, tozların arasında yuvarlanıyordu.

"Kendini öldürtmek mi istiyorsun?" diye bağırdı Antonyo.

Büsbütün çılgına dönen Beyaz Yele'nin, adamları dişleriyle paralaması ya da ayaklarının altında ezmesi işten bile değildi. Neyse ki Beyaz Yele ipini koparmayı başarmıştı.

Antonyo, bacakları tutmadığı için çitlere

sarılarak atından inmişti. Çitin kapısını açtı:

"Çıldırdın mı Antonyo!" diye haykırdı hara sahibi.

"At, boynunu kırsa sizce daha mı iyi olurdu?" dedi koca seyis. "Hayvanın gözü dönmüş. Talihimiz varmış, yoksa bu işin sonu daha kötü olabilirdi."

Beyaz Yele, çitte açılan boşluğu görmüştü. Kendini yıldırım gibi dışarı attı. Hara sahibinin burnunun dibinden geçip düzlüğe giden yola saptı. Dönemece varınca tozu dumana katarak ağaçların gerisinde kayboldu.

"Güzel bir gün doğrusu," diye homurdandı hara sahibi.

"Beterin beteri var," diye mırıldandı An-

tonyo, dişlerini sıkarak.

"Ne söylenip duruyorsun moruk?"

"Hiç. Bir şey yok patron."

"Öyleyse kapa çeneni," dedi hara sahibi. Sonra adamlarına döndü: "Atlarınızı ahıra çekin," dedi. "Atlara, yarın da bugünkü kadar iş düşecek. Belki de daha çok. Yarın yakalayacağız o azgın beyazı. Ondan çok daha zorlularını dize getirdik biz. Bir yakaladık mı, ağzına bir gem, bir çift de sıkı mahmuz. Belki de ona ilk sen binmek istersin Antonyo?"

Seyisler gülüştüler.

O gece birlikte yattıkları ahırda, samanların üzerinde, Beyaz Yele'nin az kalsın öldüreceği genç seyisle Antonyo arasında şöyle bir konuşma geçti:

"Kurt kocayınca köpeklerin maskarası olurmuş," dedi Antonyo.

"Ama ben alay etmedim."

"Ödün kopmuştu da ondan. Boşuna savunma kendini. Gençliğimde benim de bu beyaz at kadar zorlu bir atla başım derde girmişti. Dik başlı bir hayvandı. Bir türlü yakalayamadılar onu. Bizim patronun yerinde olsam bu atın üzerine o kadar varmazdım. Bu işte bir uğursuzluk var."

"Patronun öfkesi burnunda, biliyorsun."

"Biliyorum," dedi Antonyo.

DÜŞLER GERÇEKLEŞİNCE

Ertesi gün Folko, her sabah olduğu gibi, kalkar kalkmaz kahveyi ısıttı, sonra dedesini uyandırmadan kulübenin sertleşmiş toprak tabanını şöyle bir sildi süpürdü.

Ösebyo'nun küçük tarlakuşu, kabarık tüyleriyle, yaşlı dostunun başucuna, bakır çemberli sandığın üzerine tünemiş uyuyordu.

"Ne kadar erkencisin, Folko!"

"Güneş yükseldi bile dede."

"Biliyor musun, iyice kocadım oğul. Şimdi de Antonyo gibi bacaklarım tutulmaya başladı.

Bu sabah balığa yine bensiz çıkman gerekecek. Şu küçük ağı al yanına. Öbürü paramparça. Neredeyse her ilmiğini bir bir onarmak gerek."

"Antonyo, kente giderken, ona bir yenisini ısmarlasak," dedi Folko.

"Yeni bir ağ çok para ister oğul. Neyse, bir çaresine bakarız."

"Kahve hazır dede. Ufaklık daha uyanmadı. Uyandırayım mı?"

"Bırak uyusun."

"Belki de büyük gölün ötesine geçerim bugün."

"İyi olur. Öyleyse rastgele!"

Folko, ağını omuzuna atıp kulübeden çıktı. Sandal gece iyice su almıştı. Folko, suyu boşalttı, sonra kıyıdan ayrılıp sandalı sırığıyla itmeye başladı.

Sepetleri dün çekmemişti. İçlerinde bol balık olmalıydı. İşi rastgiderse kovasım büyük gölde iki saat içinde doldururdu. O zaman akşama kadar boş kalırdı Folko. Büyük otlakların kıyısına yanaştıracaktı sandalını. Evet, Beyaz Yele'yi görmeye gidecekti.

Dostuyla, kulübesinin oldukça yakınlarında karşılaşacağı, çocuğun aklının ucundan bile geçmiyordu.

Folko, sandalını beyaz çiçeklerle kaplı gölcüklerin arasından sessizce itiyordu. Önünde

uzun bir gün vardı. Sevinçliydi Folko. Derken çamur adacıklarına vardı.

Sepetleri çekmek için durdu. İçlerinde balıklar kaynaşıyordu. Bembeyaz karnıyla güzel bir yılanbalığı elinden az kalsın kayıp gidiyordu. Allahtan sandalın dibine düştü balık, tahtaların arasına sokulup gizlendi.

Folko, sepetini biraz daha ötelere sarkıttı. Mavi çukurluğun üzerinde iki kez ağ attı. İkisinde de balık tuttu.

Gün iyi başlamıştı.

Folko, çiçek çiçek açmış büyük su ovasını baştanbaşa aştı. O minnacık tomurcuklar oraya buraya kar tanecikleri gibi serpiştirilmişti.

Bir kuş havalandı. Folko, gözleriyle kuşu ararken birden çalılıkların önünde beyaz bir

gölge görmesin mi?

Beyaz Yele.

Evet, Beyaz Yele'ydi bu. Dünkü zorlu koşudan, insanlara karşı verdiği savaştan sonra yorgunluk gideriyordu. Geceyi burada geçirmiş olmalıydı, çalılıkların kuytusunda, dizlerine kadar suların içinde... Yelesi keçeleşmişti. Gözlerinin önüne düşen sık perçemleri yüzünün yarısını örtüyordu.

Beyaz Yele, birinin kendisine yaklaştığını sezmişti. Başını Folko'dan yana döndürdü. Dostunu tanımış olmalıydı, çünkü kaçmaya yeltenmedi. Beyaz Yele, ansızın başını geriye attı. Yeleleri uçuştu. Bacakları gerilmiş, bedeni kasılmıştı. Ne alımlı bir attı.

Uzaklardan, suyun içinde, yaklaşan nal seslerini duymuştu.

O anda bağrışmalar duyuldu.

"İşte orada. Bu kez elimizden kurtulamaz. Toplanın!"

Patron, adamlarını toplamış, doludizgin geliyordu.

Beyaz Yele'yi yakalamaya hazırlanan seyislerin atları, nallarının altından sular sıçrata sıçrata yaklaşıyorlardı.

Folko sandalını durdurdu. Bu olaya o da tanık olacaktı. Her şey çok kısa sürdü. Beyaz Yele nedense kaçmaya yeltenmedi. Soylu kanı ko-

nuşuyordu. Seyisler, ağızları bir karış bakakalmışlardı.

Beyaz Yele, seyislerin karşısına gelip dikildi.

Adamlar biraz açılarak eyerlerinin başına doladıkları kementlerini çözdüler.

"İleri!" diye bağırdı patron.

Kemendini fırlatmaya hazırdı. Ama fırlatacak zamanı bulamadı. Beyaz Yele, bembeyaz tüylerini kirleten çamur yağmurunun altında adamın üzerine yırtıcı bir kişnemeyle atıldı. Korkunç bir saldırıydı bu. Toprağın neredeyse kupkuru olduğu dar bir tümseğin üzerinde karşılaştılar. İki at, karşı karşıya dikilip şaha kalkmıştı. Beyaz Yele, patronunun bineğini dişliyor, toynaklarıyla dövüyor, göğsüyle abanıp onu geri geri itiyordu. Adam, dizginleri bırakmış, atının yelesine yapışmıştı. Güçlü, yiğit bir attı. Bu sert çarpışmaya dayandı, kendini kurtardı ve ayaklarının üzerine bütün ağırlığıyla düştü.

Seyisler koştular.

Öfkeden çılgına dönen Beyaz Yele, yeniden saldırıya geçmişti.

Patronun atı birden şaha kalkınca binicinin ayakları üzengilerden boşandı, adam eyerden fırlayarak yere yuvarlandı. Adam korkunç bir küfür savurdu. Seyisler onu yerden kaldırmak

için koşuştular.

"Bırakın!"

"Kırık çıkık var mı, patron?"

"Bırakın, dedim!"

Sesi öfkeden titriyordu.

At öylesine çılgına dönmüştü ki, binicisinin eyere binebilmesi için hayvanın kafasını tutmak gerekti. Sonunda adam ayaklarını üzengilere zar zor geçirebildi ve dizginleri toparladı.

"Pis hayvan!"

Öfkeden soluyordu. Almndan boşanan teri gömleğinin yenine sildi. Öcünü alıp yatıştıktan sonra başını alıp kaçan Beyaz Yele'nin arkasından yumruğunu sallayıp bas bas bağırdı, sövdü durdu.

"Pis hayvan! Saldım gitti seni! Kim isterse o alsın!"

Folko bu sözleri duymuştu. Yaklaştı. Adamlardan çekinmesine çekiniyordu ya, öfkeden gözü dönmüş haranın sahibine şunu sorma yiğitliğini gösterdi:

"Bana... bana bile verir miydiniz onu?"

Patron, karşısında duran yalınayak, karmakarışık saçlı çocuğu atının üstünden şöyle bir süzdü. Yamalı daracık bir pantolonu, bir de eski püskü gömleği vardı. Üstü başı dökülüyordu çocuğun.

"Bu yaban oğlan da kim?" diye sordu.

"Folko," dedi seyislerden biri.

"Folko mu? O da kim?"

"Ösebyo var ya, yaşlı balıkçı, işte onun torunu."

Patron pis pis sırıttı.

"Antonyo'nun dostu, öyle mi? Anlıyorum. Atıma göz koyan küçük baldırıçıplak bu demek. Şuna da bakın, dik dik bakıyor. Eh, peki, öyle olsun. Sana bile veririm atımı, bacaksız. Yakaladığın gün senin olsun o. Eh, bir de bakmışsın balıkların kanat takmış uçuyorlar."

Seyisler gülüştüler.

"Haydi bakalım," dedi patron, "dönüyoruz."

Karşısında kıpırdamadan duran, çamurlara batmış çocuğa bakarken, yüzünden yine pis bir

gülümseme geçti. Sonra atının başını çevirdi. Tırısa kalkan küçük topluluğun başına geçti. Uzaklaştılar.

Folko, şaşkın, bakakalmıştı arkalarından. Patron, alaya almıştı onu. Beyaz Yele, atından düşürmüştü onu. Oysa patron iyi at süren bir biniciydi. Bu durumda, en zorlu aygırım yakalamak isteyen küçük balıkçıya gülerdi elbet. Evet, niçin gülmesindi?

Ama patron bütün seyislerin önünde Beyaz Yele'yi Folko'ya vermişti ya.

"Onu bir yakalasam, Beyaz Yele benim olur," diyordu çocuk.

On iki yaşlarında yumurcağın yüreğini sevinçle dolduran bir düştü bu.

Seyisler, ardına düşmediğine göre belki de Beyaz Yele uzaklarda değildi.

Folko sandalım bağladı. İz sürmesini bilirdi. Beyaz Prensin ayak izleri, çamurlara gömülmüştü. Kıyıdaki sazların arasında iz sürdü. Sonra izler silinmeye başlayınca işini kuru toprakta sürdürdü. İşte at tam şuracıkta durmuş, toprağı eşelemişti. Evet, beyaz taçyapraklarla çiçeklenmiş su ovasına geri dönmüştü sonra.

Birden Folko, dostunu gördü. Beyaz Yele bitkindi. Başı sarkmıştı, yelesi suya değiyordu. Sessizce yaklaştı.

"Beyaz Yele!"

At kulaklarını oynattı.

Beyaz Yele, çocuğun sesiyle bir kez daha büyülenecek, sonra sürüsüne dönecekti anlaşılan.

"Sen benimsin Beyaz Yele," diye mırıldandı çocuk. Ona söz verir gibiydi.

Çocuk, patronun eyerden yuvarlandığı sırada yere düşürdüğü kemendi almıştı. İpi sıkıca elinde tutuyordu. Atın başını kaldırması için sesini yükselterek bir kez daha seslendi:

"Beyaz Yele!"

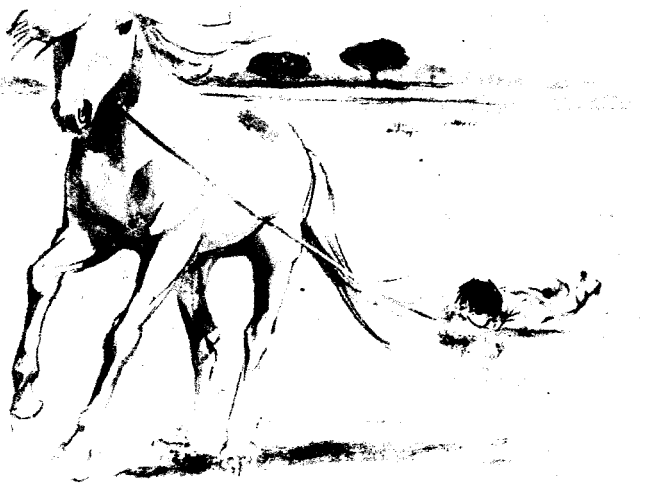
Ve o anda kemendi fırlattı.

Şaşkına dönen at, şahlandı, ileri fırladı, sonra çamurlara kapaklanan, ama ipi elinden bırakmayan çocuğu ardınca sürükleyerek dörtnala kalktı.

Ne pahasına olursa olsun çocuk, avını bırakmayacaktı. Boynu ipten sıkışan at, hırıldıyor, soluyor, arkasında top gibi sıçrayan ağırlıktan bir an önce kurtulmak için daha da hızlanıyordu.

Başı suyun içinde kalan, çamurdan gözleri körleşen Folko, bileğine doladığı ipe var gücüyle sarılıyordu. Kenevir bağcıklar derisini yırtıyordu, ama o, acıyı duymuyordu bile.

Yüzükoyun sürüklenen, dizleri, dirsekleri yara bere içinde kalan, ağzına burnuna çamur dolan Folko, atın onu su ovasının bir başından

bir başına sürüklemesine dayandı. Sonunda at durdu. Biraz titriyordu. Saçları kabuk kabuk çamur bağlamış, yerde boylu boyunca yatan çocuğa doğru boynunu uzattı. Bu kapkara kesilmiş yüzde gözlerin pırıltısından başka bir şey seçilmiyordu.

Bir süre öylece durdular.

At kıpırdamıyordu, ama huysuzluğu da geçmemişti. Gözlerini, ona dostça bakan yaban oğlana dikmişti.

Folko doğruldu. Beyaz Yele'ye ağır ağır yaklaştı. Neredeyse atın omuzuna değecekti. Sonra kolunu aygırın boynuna doladı, elini ipekten yelenin arasına soktu. Bir an atın uzun

beyaz yüzü çocuğun kapkara yüzüne değdi.

"Gel Beyaz Yele, gel."

Folko'nun ipi tutmasına artık gerek kalmamıştı. Beyaz Yele, ardınca geliyordu. Bataklık boyunca kulübeye giden keçi yolunda omuz omuza vermiş yürüyorlardı.

Folko, Beyaz Yele'yi almış evine götürüyordu.

"Dede! Dede!"

"Ne oluyor, küçük?"

Yaşlı balıkçı, kapının eşiğine oturmuş sorgun ağacından bir sepet örüyordu.

"Dede, Folko, Folko'yla atı geliyor!"

Folko'nun küçük kardeşi gözlerine inanamıyordu. Büyülenmişti sanki.

Folko, başından geçen olağanüstü olayı anlatmıştı ona. Kar beyaz bir tayla karşılaşmasını, çingenelerin tayın anasını kaçırışını, hepsini hepsini biliyordu küçük. Akşamları, örtülerin altına yan yana uzandıklarında, Folko, bataklığın ortasında buluşmaya gittiği o küçük yaban atını, dostu Beyaz Yele'yi anlata anlata bitiremezdi.

Bataklık, kulübeden hiç ayrılmayan bu küçük çocuğun gözünde cinlerin perilerin cirit attığı büyülü bir ülkeydi...

"Bir gün seni de götürürüm," derdi Folko kardeşine. "Sen de görürsün."

Küçük içini çekerdi.

"Sen de hep söz verirsin. Ama sözünü tutmazsın!"

Sonra kıyıda tek başına kalan çocuk, o gizler ülkesinin serüvenlerine koşan ağabeyinin ardından bakakalırdı. Folko orada, gözleri ateş saçan dev gibi bir at biçiminde canlandırdığı beyaz bir prensle buluşuyordu gizli gizli. Peri masallarındaki cinler, periler gibi konuşan bir attı bu... Folko'nun küçük kardeşi, Beyaz Yele'yi işte böyle düşlüyordu.

İnsanı düşler ülkesine sürükleyen masallar anlatmasını iyi bilirdi Folko. Ama bu masalların en güzeli Beyaz Yele'nin öyküsüydü.

İşte ağabeyi, bu akşam, düşlerden çıkmış böyle bir yaratıkla kulübeye dönüyordu.

Lekesiz, bembeyaz, gerçek bir attı bu. Düşler ülkesinin atlarından bile daha gösterişli, koskocaman bir at.

Küçük çocuk onların yanına yaklaşmaya çekiniyordu.

"Korkma," dedi, güldü Folko. "Görüyorsun, Beyaz Yele bu. Benim oldu artık. Patron onu bana verdi. Sonra anlatırım."

"Sana verdi, öyle mi?"

Dede, bıyık altından gülüyordu.

"Neler işitiyorum öyle? Sağlam tek kulağım kaldı, ama yine de bir şey kaçırmıyorum.

Demek, patron atlarından birini senin gibi bir bacaksıza armağan etti ha? Saçmalıyorsun sen."

"Dinle dede..."

"Hadi hadi, bana masal anlatma."

"Beyaz Yele bu," dedi Folko. "Yemin ederim, patron onu bana verdi. Hem de az önce, bütün seyislerin önünde verdi. İnanmazsan Antonyo'ya sor, anlatır."

"İyi iyi. Bu at masallarından da kurtulamadık gitti. Sonunda aklını bozacaksın. Neyse, ben Antonyo ile konuşurum. Peki ne yapacaksın şimdi bu atı?"

"Çitlerin içine koyacağım."

"Ne bileyim? Şaşırdım kaldım. Tek bildiğim varsa, o da şu: Yarından tezi yok bir zahmet, haraya kadar uzanıp Antonyo'yu bulacaksın, alıp getireceksin onu bana. O koca çılgına

iki çift sözüm var."

"Sağol dede, sağol!" diye bağırdı Folko.

Sonra, şaşkınlığı hâlâ geçmeyen küçük kardeşini çitlere doğru sürükledi. Beyaz Yele uysal uysal arkalarından geliyordu.

"Onu şuraya yerleştiririm," dedi Folko. "Ne dersin Beyaz Yele? Rahat edersin burada. İyi bakarım sana. Sık sık tımar ederim seni, göreceksin."

Atın ürkekliği tam geçmemişti.

"Alışır," dedi Folko. "Görüyor musun nasıl da elimden yiyor. Sen de ona bir avuç ot uzatsana. Korkma. Tanımadığı için kokluyor seni. Bak, beyaz yelesinden tutuyorum. Sen de yanağını usul usul okşayabilirsin. Ama dikkat et."

"Benden korkuyor," dedi ufaklık.

"Hayır. Huysuzlanıyor. Çabuk koş, çitin kapısını kapat."

Folko; dostunu ürperten sabırsızlığın nedenini o an anlamıştı. Çok uzaklarda, yabanatları sürüsü ırmağa doğru koşuyordu. Kişnemeleri belli belirsiz duyuluyordu.

Beyaz Yele, çiğnediği bir avuç kuru otu ağzından düşürdü. Başını kaldırdı. Kulaklarını dikip dinledi. Burun delikleri genişlemişti. Aygır, titreyen dudaklarını aralayıp dişlerini göstererek sürünün çağrısına var gücüyle kişneyerek karşılık verdi.

Folko dostunu artık tutamayacağını anlamıştı.

Evet, Beyaz Yele'nin de çocuğa kanının kaynadığı, onun okşayışlarından hoşlandığı kesindi, ama içgüdüsü ağır basıyordu. Yabansı kardeşlerinin yanına dönme isteğini bir türlü yenemiyordu.

At, bacaklarının arasında dolaşan ufaklığa çarpmamak için sıçrayarak yana çekildi. Folko, kendini Beyaz Yele'nin önüne atacak zamanı güç buldu, ama onu durduracak ip yoktu. Atın boynuna geçirdiği ipi çitlerin içine girerken düşürmüştü.

Beyaz Yele, fırladı, çitlere çarptı. Çitler devrildi. O zaman at, ovayı kestirmeden aştı, başlarına buyruk yaşayan soylu atların otlaklarına doğru dörtnal kaçtı gitti.

Beyaz Yele, koyulaşan göğün altında sonsuz bir yarış içinde özgür yaşayan, hızdan ve rüzgârdan sarhoş soydaşlarının arasına dönüyordu.

Folko, güzelim atını yitirmişti. Yüreği burkuluyordu.

Beyaz Yele, insanların arasına karışamazdı. Kendisine dost olan bu çocukla da yapamazdı. Ona uçsuz bucaksız düzlükler gerekliydi.

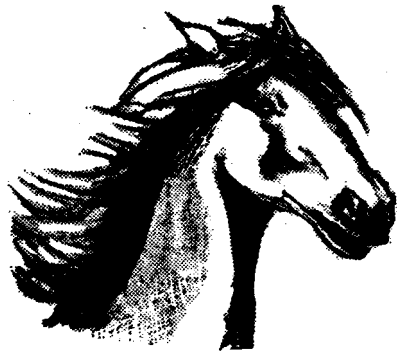
"Bir daha dönmez artık."

Folko, üzüntüsünü paylaşan küçük karde-

şiyle, akşam yiyecekleri balık çorbasını hazırlamak için kulübeye girdi.

"Bırak, ben yaparım," dedi dedesi, közü karıştırarak.

Başka bir şey demedi. Yaşlı balıkçı iyi yürekli bir insandı. Ufaklığın ve Folko'nun bu akşam çok dertli olduklarını anlamıştı.

BAHAR YARIŞMALARI

Birkaç gün sonra Antonyo kulübeye uğradı.

Folko balıktaydı.

Dede, omzundaki tarlakuşuyla, masanın önüne oturmuştu. Elinde tüyleri kabarmış başka bir kuş vardı.

"Yaralı," dedi dede. "Zavallı, yavru daha. Bak, yarası kanadında. Bu akşam tarla dönüşünde benimkiyle birlikte indiler havadan. Birbirlerine yukarıda rastlamış olacaklar. 'Gel benimle,' demiştir benim küçüğüm öbürüne, 'aşağıda yaşlı bir adamcağız var, eli hafiftir, kuşların kanadını iyi eder.' Merak ediyorum, bakalım öbürü gibi bu da bana bağlanacak mı? Yoksa kanadı iyileşir iyileşmez uçup gidecek mi? Neyse, sende ne var ne yok Antonyo?"

"Hiç, ne olsun. Sürülere bir baktım, dönüyordum. Folko'yu çoktandır görmedim de."

"Yahu Antonyo, söylesene, nedir bu olup bitenler? Beyaz Yele... Patronun cömertliği tuttu da şimdi bir bacaksıza at mı armağan ediyor? Çocuk da kanıyor bu sözlere. Folko'yla konuşmalısın Antonyo. Atı kaçtı ya, oğlan yemeden içmeden kesildi. Bir düşün."

"Evet, oğlanla konuşmalıyım," dedi koca seyis. "Çünkü bizim patron..."

"Evet, niye sustun?"

"Hiç," diye homurdandı Antonyo. "Patron işte, ne olacak! Onunla eskisi gibi anlaşamıyoruz. Beni tutmuyor artık, anlıyor musun dede."

"Nasıl, haradan ayrılmayı mı düşünüyorsun? Sen ha Antonyo?"

"Ben ya. Ama sevinçten uçtuğumu da sanma. Ben atları seviyorum. O ise, üçkâğıtçının teki. Yüzüne karşı da söyledim bunu."

"Peki, ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Dostum Cuzeppe'ye iki satır yazdım. Beni yanına alır o. Sana söylemiştim ya, kente yakın küçük bir kulübesi var. Ona yardım ederim, bağını bahçesini birlikte çapalarız. Hem de eski günleri anarız. Haydi, sağlıcakla kal dede."

"Güle güle Antonyo."

Koca seyis, Beyaz Yele'nin özgürlüğe ka-

vuşmak için devirdiği kazıklardan birine tutunarak atına güçlükle binebildi. Atı tırısa kaldırdı, güneşin battığı yere doğru sürdü gitti. Yolda, Folko'ya rastlamadı.

Çocuk o akşam çok geç döndü. Sandal, onu yine bataklığın öbür ucuna sürüklemişti. Ama çocuk o akşam kül rengi otlaklara boşuna bakıp durmuştu. Ova bomboştu. Sazlıklarda, cılız çalılıklarda kıpırtı bile yoktu. Fırtına geliyordu.

Sürüdeki aygırların boy ölçüştüğü, göz göze, diş dişe boğuştuğu ateşli bir dönemdi bu.

Antonyo, sürünün en yiğit atlarının birbirlerine meydan okuduğu bu yarışmalardan Folko'ya sık sık söz etmişti.

"Ün için çekişirler," demişti Antonyo. "Bu yarışmalar, sürüye baş olmak içindir. Kazanan, sürünün başı olur. Gücünü zorla kabul ettiren, tartışmasız başkan olur."

Folko, kulübeden oldukça uzaktaydı. Sırığa sarılmış, sandalını dönüş yolunda itip dururken, bataklığın üzerinde boğuk bir gökgürültüsü koptu.

Çok uzaklardan gelen kısık kişnemeler, bir boğuşmanın yankıları, çocuğun kulağına kadar geldi.

Bu olaya tanık olabilseydi, dostu Beyaz Yele'ye bakıp göğsü kabarırdı.

"Bey soyundan," demişti Antonyo. Bu karanlık bakışlı atın öbürlerinden daha ateşli olduğunu ilk bakışta anlamıştı.

Boğuşma saatlerdir sürüyordu. Beyaz Yele, göz açıp kapayıncaya kadar kendinden yaşlı aygırların hakkından gelmişti. Onlar da bir zamanlar sürüye başkanlık etmişlerdi. Güçlerini, soluklarını tüketmemeyi bilirlerdi. Kurnazca dövüşüyorlardı. Ama Beyaz Yele onlara var gücüyle saldırıyordu. Bu eski savaşçıları bir çırpıda yenip tozların içine devirmeyi başarmıştı.

Beyaz Yele'yle boy ölçüşebilecek tek bir yaban aygırı vardı. Yelesi abanoz karası genç bir attı bu. Kapkara perçemi alnının ortasında üçüncü bir göz gibi yıldız yıldız açmıştı.

Sürü, cılız çalılıkların bittiği küçük bir tepenin yamacında toplanmıştı. Dişi kısraklar biraz açıkta duruyor, toprağı toynaklarıyla sabırsızca eşeliyorlardı. İki aygır da savaş alanında yalnız kalmışlardı. Karşı karşıya geçmiş, birbirlerine meydan okuyorlardı.

Bir önceki boğuşmada kötü bir çifte yiyen Beyaz Yele, yaralıydı. Bacağı kanıyordu. Ancak yarası daha da kızıştırmıştı onu. Son saldırıya geçmek için sabırsızlanıyordu.

Tutuşmaları yapmacıktı. İki at birbirinin derisini dişlemeye çalışarak ya da çifteler atarak birbirlerini deniyorlardı.

Siyah Prensle, Beyaz Prens bir boydaydılar. Beyaz Yele'nin karşısındaki yarışmacı, daha iri yarıydı, ama onun kadar çevik ve tez değildi.

Siyah Prens, Beyaz Yele'ye saldırmak için biraz geriledi. Derken, cirit oyununda olduğu gibi iki aygır birbirinin üzerine doğru çılgınca koşmaya başladılar. Çarpışmaları korkunç oldu. Kişnemeleri birbirine karışıyordu. Dizleri bükülen iki at yüz yüze gelmişlerdi. Doğruldular. Bacakları dolanarak göğüs göğüse boğuşmaya başladılar.

Beyaz Yele, bir ısırışta Siyah Prensin omzunu paraladı. Hayvan can acısıyla haykırdı. Siyah atı yere vuran Beyaz Yele, toynaklarıyla onun omurgasını dövüyor, göğsüyle abanarak

eziyordu hayvanı. Siyah tolgalı aygır, kendisini kurtardı, yana sıçradı ve atlar, birdenbire korkunç çiftelerle, göğe savrulan toynaklarıyla birbirlerine girdiler.

Bu korkunç oyunun başını Beyaz Yele çekiyordu. İyice bitkinleşen düşmanının gırtlağına saldırıyordu durmadan. Başım dizlerinin arasına kıstırarak, soluk soluğa köpük saçan hayvana yüklenip onu gerilemeye zorluyordu.

Boğuşma sona eriyordu. Beyaz Yele'den göğsünün ortasına son bir çifte yiyen Siyah Prens yenilmişti. Yere yarı baygın yuvarlanan hayvan, Beyaz Yele'nin ayakları altında ezilmemek için debelenip duruyordu. Sonra doğruldu. Yenilgiyi kabul etmişti. Bacağını sürüye sürüye yarışma boyunca yerinden kıpırdamayan sürünün yanma gitti.

Beyaz Yele, hemencecik sürünün başına geçti, sonra ağır ağır ırmağın yolunu tuttu.

Gökgürültüsü, bataklığın üzerinde işte tam o sırada kopmuştu.

Bu saatte Folko, evine varıyordu. Kulübenin ışığı yanmıştı bile.

Yağmur, bütün gece kulübenin saz damını dövdü durdu. Fırtına, bataklığın üzerinde esip savuruyordu.

Gün doğmadan birkaç saat önce yağmur dindi. Güneş doğduğunda, kulübenin önünde-

ki su ovasında yüzen bodur çalılıklar bir güzel yıkanıp yeşillenmiş, pırıl pırıl olmuşlardı.

Folko çoktandır ayaktaydı. Evi biraz derleyip toparladı. Közlerin üzerinde kızaran ekmeklerin mis gibi kokusu bütün evi sarmıştı.

Yeni uyanan ufaklık, esniyor, örtülerin altında geriniyordu. Kedi, sütünün derdindeydi. Dedenin tarlakuşu, eski sandığın üzerine tünemiş, ekmek kırıntılarını gagalıyordu. Yaralı dostu, iyileşir iyileşmez uçup gitmişti.

Folko, o gece düşünde Beyaz Yele'yi görmüştü. Uyanır uyanmaz yine onu düşünmeye başladı. Dostu, o güzelim atlar ülkesinde, yaban kardeşlerinin arasında, onu çoktan unutmuş olmalıydı.

Birden kulak kabarttı. Dışarıda, otların üzerinde ayak sesleri duyar gibi olmuştu. Sesler yaklaşıyordu. Derken, Folko o dost sesi açık seçik duydu. Beyaz Yele'nin gönlü olup da kendini okşatırken dudaklarını titreten tatlı, biraz da yanık kişnemesini, Folko binlercesi arasından seçebilirdi artık.

Çocuğun yüreği hop etti. İçine büyük bir sevinç dolmuştu.

Beyaz Yele, geri dönmüştü demek.

Folko kuştu kapıyı açtı.

Beyaz Yele, ağır ağır başını kaldırdı. Yorgundu. İri kara gözlerinin derinlerinde bakışla-

rını bulandıran parlak bir ışık vardı.

"Sen misin?" diye mırıldandı Folko.

Dostunun başını kollarının arasına aldı, göğsüne bastırdı. Öyle duygulanmıştı ki, gözleri sevinç yaşlarıyla parlıyordu.

Küçük kardeşi de yaklaştı, Folko'nun yanıbaşında durdu. Bakışlarını ağabeyine çevirmişti.

Folko kollarını atın boynuna doladı.

"Geri dönmüş. Hem de bir başına," diyordu durmadan. "Bataklığı baştan başa aşmış da kulübenin yolunu bulmuş!"

Dedenin kısık sesi duyuldu:

"Ne oluyor orada?"

"Beyaz Yele!" diye bağırdı ufaklık. "Beyaz Yele geri geldi dede! Gel bak, burada!"

Evin altı üstüne gelmişti. Ateşin üzerinde kızaran ekmekler kömürleşiyor, kedi burnunu süt kabına daldırmış, kendi işini kendi görüyordu.

Folko'yla küçük kardeşi, kapının önünde büyülenmiş gibi duruyorlardı. Ancak bir süre sonra, Beyaz Yele boynunu uzatıp da bacağını yalayınca, Folko atın yaralı olduğunu gördü. Bileğine kadar inen uzun yaradan kan sızıyordu.

"Çabuk... İyi etmeliyiz onu! Dövüşmüşsün sen, Beyaz Yele. Öbür atlarla dalaşıp yaralan-

mışsm. Demek bunun için geri döndün? Hadi, gel bakalım."

Beyaz Yele, Folko'nun ardına düşüp kulübenin gerisindeki küçük avluya gitti. Bu kez Folko, çitin kapısını kapamak zahmetine bile katlanmadı.

Beyaz Yele, sevinçle kişnedi.

Folko, bir an önce yarayı sarmalıydı.

Koşup, dolu bir kova getirdi. Sonra da, yarayı sarmak için eski gömleğinden bir parça kopardı.

"Uzat bacağını."

Beyaz Yele, ses çıkarmıyor, söz dinliyordu. Dizini büktü. Folko atın ayağını iki eliyle tutmuştu.

"Oldu... Sok ayağını kovaya... Daha rahat

edersin... Sakın kımıldama!"

Çocuklar, atın ayağının dibine çömelerek yarayı özenle temizlediler. Yara derindi. Boğuşma sırasında Beyaz Yele'nin toynaklarının kaldırdığı kumlar topraklar dolmuştu yaranın içine.

Ateş gibi yanan bu yaralı bacağı, Folko, uzun süre suyun içinde tuttu.

"Tamam. Oldu," dedi.

Ufaklığın sandıktan bulup getirdiği tertemiz bir bezle yarayı güzelse sardı; bezi sicimle bağladı.

"Görüyor musun, nasıl sevindi. Bir yere gitmez artık. Ben ona bir kucak da kuru ot vereyim."

O gün Folko balığa çıkmadı.

Dede, ağları toplamaya kendi gitmek istedi. İnleyip sızlanıyor, bacağına ilenip duruyordu. Çocukların gözlerini pırıldatan sevinç, adamcağızı mutlu etmişti. Omuzuna tünemiş tarlakuşu da onunla birlikte gitti.

İnsan hiç dostunu seçer mi? Seçer elbet. İşte ortada. Folko'nun seçtiği dost da koskocaman bir attı.

"Hadi eyvallah çocuklar. Ağları sana dediğim yere germiştin, değil mi küçük?"

"Evet dede. Tam büyük göle varmadan..."

"Akşama görüşürüz."

Sandal uzaklaştı.

❄

Folko, o olağanüstü günü, onu izleyen haftayı hiç unutmayacaktı.

Ufaklığın yaşadığı peri masalı da sürüp gidiyordu.

At, Folko'nun sesini duyar duymaz koşup geliyor, yemini onun elinden yiyordu. Neredeyse ardından evin içine bile girecekti. Ama daracık kapıdan sığmıyor, ancak başını göğsüne kadar içeri uzatabiliyordu.

Folko, atına binmeyi, büyük gezintilere çıkmayı düşlüyordu, ama Beyaz Yele'nin sırtına binmeyi bir türlü göze alamıyordu.

Beyaz Yele'nin bacağındaki yara kapanınca, Folko sargıyı çözdü, üzerine sinek konmasın diye, dizine bir demet yaprak bağladı.

Folko ile Beyaz Yele, o sıcacık dostluk günlerini yaşamaya başlayalı bir hafta olmuştu ki, bir sabah kulübeye Antonyo uğradı. Beyaz Yele, Antonyo'nun atının gürültülü selamına sevinçli bir kişnemeyle karşılık verdi.

Folko koşup yaşlı dostunu karşıladı.

"Gördün mü, Antonyo?" diye bağırıyordu bir yandan da.

Koca seyis, atının dizginlerini bıraktı. İki at

çitin üzerinden burunlarını sürtüştürerek koklaşıyorlardı.

"Beyaz Yele'yi gördün değil mi Antonyo?"

"Hayır. İyi ki sordun. Ben hiçbir şey görmedim."

Antonyo'nun yüzünden düşen bin parçaydı. Dediğine bakılırsa, olup bitenleri görmek ya da gidip patrona yetiştirmek onun görevi değilmiş. Bu yörelerden bir at, hem de insanlardan kaçan bir at, tutsun da bir çocuğun sözünü dinlesin, içtikleri su ayrı gitmesin. Olacak iş değilmiş bu.

"Hem çocuk da çocuğa benzese. Yaban oğlanın teki," diyormuş patron.

Evet, pırıl pırıl gözleri, yırtık pırtık giysileriyle güneşin altında duran bu yoksul balıkça çocuğu, prensler gibi güzeldi.

Mutluluk yüzüne vurmuştu.

O akşamüstü Folko, o âna kadar göze alamadığı bir işi denemeye karar verdi: Beyaz Yele'ye binip onunla bir gezintiye çıkacaktı.

Avluda atıyla baş başa kaldığı bir ânı seçti. Usul usul konuştu onunla, sonra avucunu atın sağrısında dolaştırarak okşadı.

Folko'nun at başlığı yoktu. Olsun, bir ip, işini görürdü. Beyaz Yele, önce biraz huysuzlanıp direnecek olduysa da sonradan çocuğun ipi çenesinin altından geçirmesine ses çıkarmadı.

Dostunun omuzbaşında ayakta duran Folko, birden iki eliyle atın yelesine yapıştığı gibi yaylandı, ağırlığını vermemeye çalışarak bir sıçrayışta Beyaz Yele'nin sırtına oturuverdi.

Ne olduğunu kavrayamayan at bir anda şahlanıp yana sıçradı. Dostunun sesini duymuyordu. Beyaz Yele, sırtına binilmeye çalışıldığı için kanı beynine sıçrayan bir yaban atıydı artık.

Folko, dizlerini sıktı, hayvanın yelesine tutunmaya çalıştı, ama para etmedi. Beyaz Yele, iki sıçrayışta binicisini sırtından silkeleyip yere fırlattı. Folko, tozların arasına yüzükoyun kapaklandı. Her yanı sancıyordu. Sonra doğruldu.

Beyaz Yele artık uzaklardaydı. Çocuk, dörtnal giden atının küçük çamlığın dönemecinde kaybolduğunu gördü.

Folko'ya dokunsalar ağlayacaktı. Sandalını kıyıya yanaştıran dedesini görmese kendini tutamaz, hıçkırıklarını koyverirdi.

O gece, çoktan uykuya dalan küçük kardeşinin yanına uzandığında, Folko'yu bir türlü uyku tutmadı.

"Benim dostumdu o. Kendisine kötülük edeceğimi sandı, gitti. Suç bende," diye sayıkladı durdu.

BEYAZ YELE KAYIPLARA KARIŞIYOR

Aradan geçen iki uzun hafta boyunca Folko, Beyaz Yele'yle karşılaşma mutluluğuna eremedi. Her gün sandalına atlıyor, bataklık kazan o kepçe, dostunu arıyordu. Çocuk, sandalını sürünün koşturduğu düzlüklere yanaştırıyordu. Ama yaban atlarının yanına yaklaşmak çok güçtü.

Yine bir akşamüstü, çocuk, büyük gölü aşıp dümdüz kıyı boyunca ilerlerken uzakta sırtlarını ışığa vermiş atlar gördü. Sandalını bağlayıp kıyıya atladı. Sonra, çöğenotlarının arasına sinip yerlerde sürünerek atlara yaklaşmaya başladı.

Onu gizleyebilecek tek bir çalılık yoktu. Allahtan ovanın ortasından otlarla örtülü bir hendek geçiyordu. Çocuk, çukurun içine kaydı, hendek boyunca ilerlemeye başladı.

Tayların bembeyaz tüyleri güneşten kızıllaşmıştı. Birden atlar dörtnala kalkıp bir süre koştular. Durduklarında Folko'nun yakınına gelmişlerdi.

Beyaz Yele'nin, sürüsünün başında koşması gerekirdi. Oysa onu çok uzaktan da olsa tanıyan Folko, dostunun alımlı gölgesini seçemedi.

Çocuk, hendeğin dibine iyice sinmişti. Atları uzun uzun inceledi. Sürü huzursuzdu. Atlar, sağrıları değercesine birbirlerine sokulmuşlardı. Bir tehlike sezmiş gibiydiler. Şuradan buradan bir tutam ot yolup otluyorlardı. Ama tetikteydiler. En küçük bir işarette kaçmaya hazır oldukları anlaşılıyordu.

Sürüyü, abanoz rengi, simsiyah yeleli güzel bir at bekliyordu. Sinirli bacakları üzerinde kıpırdamadan duruyordu. Başı rüzgârda dimdikti.

Beyaz Yele yoktu.

Folko, otların tepesinden başını gösterir göstermez atlar ürküp uzaklaştılar.

O günden sonra Folko, sürüyü bir-iki kez daha gördü. Ama, Beyaz Yele, kardeşlerinin arasında değildi. Beyaz Yele kayıplara karışmıştı. Sürünün başını çeken o güzelim aygıra ne olmuştu?

Ah, Folko, korkularım Antonyo'ya anlatabilseydi! Ama nerede. Koca seyis, kulübeye günlerdir uğramaz olmuştu.

Folko, çılgınca kuruntulara kapılıyordu. Birden aklına korkunç bir düşünce takıldı. Ya seyisler Beyaz Yele'yi yakalamışlarsa? Folko bu düşünceyi aklından silmeye çalışıyordu.

Sonunda, dayanamadı, bir akşamüstü, sandalını her gün olduğu gibi büyük otlaklara süreceğine hara yönüne çevirdi.

Hara, çamlığın gerisindeydi.

Çitlerin ötesinde genç bir seyis, bir atı eğitmeye çalışıyordu. Huysuzlanan at öfkeyle direniyor, şahlanıp binicisinin ellerinden dizginleri düşürmeye çalışıyor, çifteler savuruyordu.

Gömleği terden sırılsıklam kesilen adam, birkaç kez eyerden yuvarlanacak gibi oldu. Sonunda, bineğini durdurmayı başardı. Onu çit boyunca çepeçevre döndürmeye başladı. Hayvanı yatıştırmak için dörtnala koşmaya zorlu-

yordu. Sonra, yere atladı, çitlere yanaştı.

"Sen misin, Folko? Bizim koca Antonyo'yu mu görmeye geldin? Çok kötü günler geçirdi Antonyo. Kendini yeni yeni toparlıyor. Gel seni onun yanına götüreyim."

Folko, seyisin ardınca yürüdü.

Yaşlı dostu, ot bir mindere uzanmış yatıyordu. Yorgundu. Ateşi olduğu, çakmak çakmak gözlerinden anlaşılıyordu.

"Merhaba küçük. Ben de seni bekliyordum. Şöyle otursana..."

Folko yatağa yaklaştı.

Antonyo, o uzun kupkuru elini çocuğun keçeleşmiş saçlarında dolaştırdı.

"Söyle oğul, nedir senin derdin?"

"Beyaz Yele," diye mırıldandı Folko. "Beyaz Yele yok oldu."

Ve çocuk içini döktü. Korkularım koca seyise bir bir anlattı.

Antonyo, başını sallayarak onu dinliyordu. Çocuk, bataklığı karış karış aradığını, başsız kalmış sürüye bir çok kez rastladığını söyledi.

"Aklından geçenleri seziyorum," dedi Antonyo. "Bak, iki haftadır şu mindere çakıldım yatıyorum. Bu arada patron iki üç genç at yakalattı, ama aralarında Beyaz Yele yoktu. Olsa, bilirim. Arkadaşlar aralarında konuşurlardı bu olayı."

"Emin misin Antonyo?"

"Vallahi oğlum, insan hiçbir şeyden emin olmamalı."

"Görüyorsun ya, Antonyo! Ya patron Beyaz Yele'yi yakalattıysa, ya sattıysa onu?"

"Her şey olabilir. Ama doğrusunu istersen, sanmıyorum. Bana kalırsa senin Beyaz Yele'n biraz dik başlı. Daha yavruyken zorbalık gördüğü için böyle olmuştur. Eh, o da şimdi öbür atlarla tepişiyor. Sonra da gidip öfkesini bir başına yatıştırıyor. Başkalarının varlığına katlanamıyor bir türlü. Kaçıyor, dağlarda, bayırlarda koşturuyor."

Folko, ses çıkarmadan Antonyo'yu dinliyordu.

"Bana sorarsan bu iş böyle. Artık doğru mu, eğri mi orasını bilemem. Ama inan bana, senin Beyaz Yele'n kaybolmadı. Bir yerlerde gizleniyorsa, yakında sürüsünün başına dönecek demektir."

Ama Folko'nun aklı bu işe bir türlü yatmıyordu. Beyaz Yele'nin başına bir iş gelmesinden korkuyordu.

"Dinle," dedi Antonyo. "Bak sana ne diyeceğim. Bu kara kara düşünceleri çıkar kafandan. Hafta sonunda, ayağa kalkınca kasabaya götüreceğim seni."

"Kasabaya mı dedin?"

"Evet. Ösebyo'yu razı ederim. Sen bu işi bana bırak. Yakında kentte bayram var. Sen bataklığın dışına hiç çıkmadın. Kasabayı görürsün, arenaları, yarışmaları, boğaları. Tamam mı, anlaştık mı? Pazara, kulübeye uğrayıp seni aldığım gibi kasabaya kaçırıyorum. Sevindin mi?"

"Hem de nasıl, Antonyo."

"Tasalanmak yok artık. Söz mü?"

"Söz, Antonyo."

"Ne garip bir çocuksun sen. Hadi, pazara görüşürüz."

Bataklık kıyısındaki kulübesine dönerken Folko'nun kasabadaki bayramı düşündüğü bile yoktu. Aklı, bir daha hiç görmemekten korktuğu huysuz dostundaydı.

BAYRAM

Pazar günü gelip çattı. Antonyo, sözünü tutmuş, sabah erkenden atıyla küçük kulübenin kapısına gelip dayanmıştı.

"Öyle kelle götürür gibi gitmeyeceğiz," dedi koca seyis. "Sık sık mola veririz. Her şeyden önce atımı hoş tutmalıyız."

"Yolda dostlarımızda konaklarsınız."

"İyi söyledin, dede."

Yaşlı balıkçı, içini çekti:

"Benim kasabaya bir daha yolum düşmez artık. Aklında mı Antonyo? Oraya son kez birlikte gidişimizi hatırlıyor musun?"

"Hem de nasıl!"

"Oyunlarda, yarışmalarda kimse başa çıkamazdı seninle."

"Bırak bunları," diye kesip attı Antonyo. "Geçti o günler. Bugün Folko'yu götürüyorum. Oğlanın güvenilir ellerde olduğunu biliyorsun. Dünyanın yerini göstereceğim ona."

"Yolunuz açık olsun Antonyo."

Folko, Antonyo'nun arkasına atladı.

Antonyo'nun kararlaştırdığı gibi, yolda sık sık mola verdiler. Akşamları haralarda konaklıyor, ağırlanıyorlardı. Bu çevrede Antonyo'yu tanımayan, bilmeyen yoktu.

Kasabaya gidecek biniciler, büyük bayram gösterilerinin hazırlığı içindeydiler. Koşumlar yağlanıyor, gemler, suluk zincirleri parlatılıyordu. Üzengiler, mahmuzlar gümüş gibi pırıl pırıl olmuştu.

Ahırları dolaşmadan da olmuyordu. Bütün biniciler atlarıyla övünüyordu. Atların ustası olan Antonyo, görüşlerini söylüyordu onlara.

Ertesi sabah, kelleşmiş çam ormanlarının arkasından yine yollara koyuluyorlardı. Cılız otların bittiği geniş çayırları aşıyorlardı. Eyerin arkasında, bacaklarını sarkıtmış, yaşlı dostuyla gevezelik eden Folko, Antonyo'nun atına tüy gibi geliyordu.

"Geleceğimi Cuzeppe'ye önceden bildirmedim," dedi Antonyo. "Baskın yapmak istedim."

Cuzeppe, taşlık bir bayırın yamacındaki bir kulübede yaşıyordu. Antonyo kulübeyi uzaktan parmağıyla gösterdi. Zeytinliklerin gümüş yeşili arasında kireç badanalı bembeyaz bir duvar görülüyordu. Dar keçiyolundan atlıların tırmandığını gören Cuzeppe, onları karşılamak için taş bir duvarla çevrili taraçanın önüne doğru ilerledi.

"Bu ne güzel baskın, Antonyo. Ya bu küçük de kim ola? Çırağın mı yoksa? Yetiştirmelerinden biri olacak."

İki yaşlı seyisin karşılıklı geçip anılarını dile getirdikleri bu kulübede geçireceği günler boyunca Folko, atlardan başka bir şeyden söz edildiğini duymayacaktı.

"Bu yıl bayramımız çok parlak geçecek," dedi Cuzeppe. "Yemekten sonra biraz kestirir, sonra kasabaya ineriz. Ama önce senin atını tımar etmeliyiz. Hadi Folko şu atı ahıra götür bakalım."

At sevinçle kişnedi. O anda kapının gerisinde başka bir atın ona karşılık verdiği duyuldu.

"Rita," dedi Cuzeppe. "Evet, benim kısrak. Hani çingeneler çalmıştı. Adamların yolu buraya düşmüş. Geçerken, yol kıyısında karşılarına çıkan bu evde çaldıkları kısrağın eski efendisinin oturduğunu nereden bilsinler? Bir de baktım, bizim Rita! Gözlerime inanamadım. Ça-

ğırdım onu."

"O da seni sesinden tanımıştır," dedi Antonyo.

"Burada olmanı, gözlerinle görmeni çok isterdim. Az daha koşumlarını, arabanın okunu parçalıyordu. Düşün, zavallıyı bir de arabaya koşmuşlar."

"Peki, nasıl geri aldın onu?"

"Çevremizde hemen kalabalık toplandı. Yok, öyle olay falan çıkartmadım. Rita'yı bulmuştum ya. O serserilere, o at hırsızlarına dedim ki, gidin belanızı başka yerde arayın. Tabanları bir yağladılar ki görmeliydin. Hadi, atına bir ölçek yulaf verelim de sofraya oturalım."

Folko, Beyaz Yele'nin anasını okşadı. Kıs-

rağın eski sahibine kavuşması Folko'yu çok mutlu etmişti.

❄

Folko, bayramda büyülü bir düş yaşadı. Sokaklar, bayraklar ve flamalarla donatılmıştı.

"Yol açın! Yol açın!"

Yolun iki yanında atlılar vardı. Boynuzları yerde kara boğalar onların arasından fırtına gibi geçtiler. Boğa güreşlerinin yapılacağı arenalara doğru koşuyorlardı. Tozu dumana katarak gözden kayboldular.

Pırıl pırıl bir güneş altında, başlıkları işlemeli, süslü kasaba kızlarını eyerlerinin arkasına almış biniciler, kendini beğenmiş küçük atlarını çark ettirerek sokaklardan geçtiler. Boğa güreşleri, yarışlar, hepsi hepsi vardı. Bu sevinçli kalabalık, çılgınca yapılan danslar, borazanların çaldığı müzik, hele binicilerin şaşırtıcı gösterileri bizim küçük balıkçının gözlerini kamaştırmıştı.

"Yemekten sonra senin oğlanı sirke götürelim," dedi Cuzeppe. "Bayramın tadını tam çıkarsın."

Sirk çadırı, büyük alana kurulmuştu. Akşamüstü, boğa güreşlerinden sonra sirk arabaları geçit töreni yaptı.

Folko, hiç sirk görmemişti.

Gerilerde, en üst basamakta, Antonyo ile Cuzeppe'nin arasına oturmuş olan çocuk, gözlerini dört açarak ışıklarla donatılmış pistteki göz kamaştırıcı gösteriyi izledi. Palyaçolar, filler, cambazlar, hokkabazlar, neler yoktu neler? Sonunda sıra atlara geldi.

Prensler gibi giyinmiş kuşanmış bir atlı, pek ustaca numaralar gösterdi; Folko'nun sürülerde gördüğünden çok daha iri kıyım, koskoca siyah bir ata binmişti.

Sonra kovboylar gösteriye başladı. Deriden giysiler içinde, karınlarına kadar yükselen çizmeleri, geniş kenarlı şapkalarıyla, bembeyaz yelesi omuzlarına dökülen alımlı bir aygırı kovalıyorlardı.

Kar beyaz giysisine bürünmüş bir yaban atıydı bu. Ardına düşenlerin ellerinden kurtuluyor, kementten sıyrılıp kaçıyordu. Kovboylar onu pistin ortasına kıstırınca hayvan birden dövüşmeye hazır, dimdik şahlandı.

Evet, Beyaz Yele, patronun üzerine, onun atının gırtlağına nasıl atıldıysa, o da dövüşmeye, düşmanını eyerden düşürmeye öyle hazırdı.

Folko, tam çığlık atmak üzereyken kendini güç tuttu. Antonyo'nun koluna sımsıkı sarılmıştı. Sesi titriyordu.

"Antonyo. Gördün değil mi?"

"Olacak şey değil," diye homurdandı koca seyis. Bu garip benzerlik karşısında o da afallamıştı.

"Antonyo, Beyaz Yele bu!"

"Yok yavrum, o değil."

Pistte kovalamaca sürüp gidiyordu. Kement son bir ıslık daha çaldı. İki bacağı birden düğümlenen o anlı şanlı beyaz at, yere yıkılıverdi.

"Kendilerini ezdirecekler," diye mırıldandı Cuzeppe.

Oysa, sirk binicileri de işlerinin ustasıydılar. Aygırın ayaklarına bağlanan ipi bir anda çözüverdiler. Hayvan bir sıçrayışta doğruldu. Talaşları çevreye saçarak, yeri gümbürdeterek, pistin girişini örten kırmızı perdenin arkasına daldı.

"Yine de yüreğin rahat etmeli," dedi Antonyo.

Gösteriye ara verilmişti. Sıralar boşalıyordu. Folko ve arkadaşları, hayvanları yakından görmeye giden kalabalığın içine karıştılar.

Atların bölmeleri, çadırın gerilerinde, kafeslerin sıralandığı yerdeydi.

"Ardımdan gelin," dedi Antonyo.

Abanoz yeleli yağız atın gerisinde, yeni yeni yatışmaya başlayan aygırın beyaz gölgesi seçiliyordu.

Folko yanaştı. Yüreği çarpıyordu.

Beyaz Yele değildi bu.

Çocuk o sevinçle tam ağzını açacakken dostunun kaygılı yüzüyle karşılaştı. Antonyo, beyaz yeleli atın durduğu bölmenin birkaç adım ötesinde tartışan üç kişiden gözlerini ayıramıyordu.

Aralarında, çizmeli, kırbaçlı birisi vardı. Sirkin yöneticisiydi bu. Folko, bir bakışta öbür iki kişiyi de tanıdı. Biri patron, biri de Antonyo'yu görmeye gittiğinde atı tımar eden genç seyisti.

"Ne dolap çeviriyor bunlar böyle?" diye mırıldandı Antonyo. "Şimdi de bizim atları sirklere mi satacaklar yoksa?"

Sirk yöneticisi ile patron sert bir tartışmaya girmişlerdi. Ellerini kollarını sallaya sallaya birşeyler konuşuyorlardı. Patron, bölmesinde duran Beyaz Yele'ye benzeyen atı işaret ederek, seyisini tanık gösteriyordu.

"Bu işin içinde bir iş var," diye homurdandı Antonyo, dişlerini sıkarak.

Dostunun yüzü asılınca Folko pek oralı olmamıştı. Yüreği rahat etmişti. Beyaz Yele bataklıkta özgürce koşturuyordu ya. Çok yakında, bir gün aygırla çocuk yine buluşacaktı. Hem de birbirlerinden hiç ayrılmamak üzere.

Folko ile Antonyo, Cuzeppe'nin kulübesinde iki gün daha kaldılar. Sonra dönüş zamanı gelip çattı.

"Patronun olacak adamın harasından ayrılmaya karar verirsen kapım sana açıktır, unutma," dedi Cuzeppe.

"Sağol, Cuzeppe. Olmaz demiyorum, ama ben atlardan nasıl ayrılırım?"

"Çetin iş, Antonyo. Biliyorum. Neyse, yolun açık olsun."

"Sağol!"

Gelirken olduğu gibi, dönüş yolunda da Antonyo'nun atı, yeşilliklerin gerisine gizlenmiş haraların atlarını ta uzaklardan selamlıyordu.

Bir çiftlikte mola verip bütün bir gün at

koşturduktan sonra, Folko, o uçsuz bucaksız otlakları, neredeyse kupkuru kesilmiş hendekleri, çalılıklarla örtülü tepeleri tanıdı.

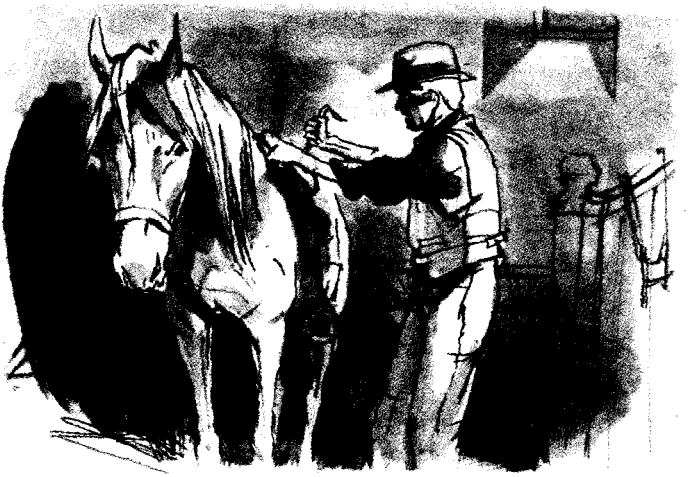
At da yerine yurduna döndüğünü anlamıştı. Sürüyü sevinçle selamladı. Belki de Beyaz Yele'nin sürüsüydü bu.

Saz damlı kulübeye o akşam vardılar. Dede ile Folko'nun küçük kardeşi, kapının eşiğinde durmuş, ellerini kollarını sallaya sallaya onları selamlıyorlardı.

"Folko'nun size çok anlatacakları var," dedi Antonyo. "Geceyi sizde geçireceğim. Atım bitkin. Folko, bir köşeye biraz saman serersen, bana da bir örtü verirsen, krallar gibi bir uyku çekerim."

Akşam söyleşisi uzadıkça uzadı. Asıl Antonyo'nun pek çok anlatacakları vardı.

Folko, artık bataklığına kavuşmuştu. Küçük sandalının kapının önünde bağlı olduğunu biliyordu. Yarından tezi yok, sırığına sarılıp Beyaz Yele'nin ardına düşecekti. Kimbilir, belki de Beyaz Yele sürüsüne dönmüştü.

ATLARIN EFENDİSİ

Aradan birkaç gün geçmişti. Bir akşam seyisler, bakıcılar, patronlarının sofrasında toplanmışlardı. Yemek sona eriyordu. Meğer Antonyo sirkte olup bitenleri o akşam öğrenecekmiş.

Koca seyis, patron ile sirk yöneticisinin hangi konuda tartıştıklarını biliyordu artık.

Bir pazarlığın söz konusu olmasından kuşkulanmakta haklıymış koca Antonyo. Demek patron, sirkteki adamla anlaşmıştı.

"Kendisine azgının azgını bir at satmamı istiyor," dedi patron. "Niçin olmasın? Parayı veren düdüğü çalar."

Antonyo, bir an düşündü. Her şey bir yana, sirkteki atlar pek de mutsuz sayılmazdı. Özenle tımar ediliyor, derileri yüzülürcesine kaşağılanıyorlardı.

"Sen ne dersin, Antonyo?"

"Ne diyeyim, patron?"

"Bizimkinin istediği pek ateşli bir atmış. Kementle kovalamaca numarasına heyecan katmak istiyormuş da. Kırıkmış, çıkıkmış adamın aldırdığı bile yok. Buranın atlarını katır mı sanıyor ne? Başına gelecekleri bilmiyor."

Patron kahkahalarla gülüyordu.

"Ben işimi bilirim. Anladınız değil mi çocuklar? Hayır mı? Ya sen Antonyo? Sen de mi anladın? Öyleyse iyi dinleyin beni."

Patronun acelesi yoktu. Çubuğunu doldurup yaktı. Uzun bir soluk çekti. Sonra yine o pis gülüşüyle,

"Evet," dedi. "Sirkteki adam belasını bulacak. Bana inanabilirsiniz. Ona öyle bir at seçtim ki, piste salmadan önce atı yükleyip terletse de, kaç para eder. Demek beyimiz ateş gibi bir at istermiş, görürsün sen ateş gibi atı."

Antonyo da, öbür seyisler de, efendilerinin ne demek istediğini şimdi anlamışlardı.

"Bir diyeceğin mi vardı, Antonyo? Yok mu? İyi öyleyse, sözlerime kulak verin. Bu alıcıya seçtiğim at, beni yere düşüren o pis hay-

van. O büyük beyaz at var ya, işte o."

Seyislerden biri kendini tutamadı;

"Yine mi onun ardına düşeceğiz?"

Patronun karşılığı sert oldu:

"Hakkından geliriz. Biz daha ne azgınlarıyla başa çıktık."

Masanın başında toplanmış adamlardan çıt çıkmıyordu.

Antonyo, konuşmaya başladı, biraz titriyordu sesi:

"İşi sıkı tutarsak, atın hakkından geliriz gelmesine, ama ortada çocuk var."

"Ha, şu senin yaban oğlan mı? Ne ilgisi var onun bu işle?"

"At onun, patron. Siz vermiştiniz ya."

"Ne vermesi? Aklını kaçırmışsın sen. Atı veren kim? Öfkeyle söylenmiş bir sözdü o. Çocuk bile kanmamıştır o sözüme."

"Siz Folko'yu tanımıyorsunuz. Beyaz Yele onun için..."

Patron, Antonyo'nun sözünü kesti:

"Sevsinler! Demek, Beyaz Yele diye ad da takmış ona."

"Evet. Beyaz Yele onun atı. O beyaz aygıra sövüp saydığınız gün, onu küçüğe bağışlayan sizdiniz."

"Yeter! Burada kimin sözü geçer?"

"Dinleyin beni," dedi Antonyo. "Bu işin şa-

kası yok. Siz kötü bir insan değilsiniz."

"Kes, dedim Antonyo. Yarın çıkıyoruz ava. Herkes erkenden at üzerinde olsun. Hadi, iyi geceler!"

Patron sofradan kalktı, kapıyı çarparak çıktı. Adamlar yalnız kalınca tek söz söylemeden birbirlerine bakakaldılar.

Antonyo, ahırların yolunu tuttu. Yüreği kan ağlıyordu. Atının yanıbaşında yatıyordu, samanların arasında. Atın yanına uzandı. Eski dostu boynunu uzatıp burnunu, onu her akşam okşayan ele değdirdi.

"Zavallı dostum. İkimizde de iş kalmamış."

Antonyo, dostu Folko'yu bekleyen büyük acıyı düşünüyordu. Bu acıyı yüreğinde duyuyordu. Yaşlılığına yanıyor, patronuyla yüksekten konuşamadığına, yiğitliğini gösterip ona kafa tutamadığına şimdi kuduruyordu.

Kent yolculuğundan bu yana tutuk bacağı ilk kez bu kadar sancıyordu. O uzun geziden sonra bir daha at sırtına binememişti.

Genç seyis, birkaç adım ötesinde yatıyordu. Bir köşede, ot bir minderin üzerine kıvrılmış, derin bir uykuya dalmıştı.

Saatler akıp gidiyordu.

Antonyo, samanların üzerine uzanmış, gözlerini tepedeki pencereye dikmişti. Ay, sarı bir leke gibi cama yapışmıştı. Antonyo'nun aklın-

dan binlerce düşünce geçiyor, düşündükçe öfkesi kabarıyordu.

"Eyere dünyada bir başıma binemem," diye düşündü.

Atına atlayıp balıkçı kulübesine gitmeye karar vermişti. Folko'ya haber verecekti.

"Hayır, dünyada başaramam. Kurşun gibi ağırlaşmış bu bacakla..."

Antonyo, atına eyeri tek başına takabildi. Kolan kayışını sıkarken,

"Ha gayret," diye mırıldandı.

Antonyo dizginleri bıraktıktan sonra atın gemini taktı. İşin en güç yanı eyere tırmanabilmekti.

"Kollarımda güç kalmamış," diye homurdandı koca seyis. "Paçavraya dönmüşüm."

Ve bütün ağırlığıyla yere yığıldı.

Sabırsızlanan at silkiniyor, nallarıyla tahta bölmeleri dövüyordu.

Genç seyis, yarı uykulu, yarı uyanık homurdandı:

"Ne oluyor? Yine mi tepişiyorlar?"

Gözlerini ovuşturuyordu. Atların arasına girip tepişmelerini önlemeye hazırlanıyordu.

"Sen misin Antonyo? Ne o, bahar başına mı vurdu?"

"İşime karışma."

"Bırak bu boş sözleri ihtiyar. Burada senin

sözün geçmez. Biliyorsun, patron..."

"Bırak o zorbayı!" diye bağırdı Antonyo. "Ah, nasıl kızıyorum kendime! Bu akşam ağzıma geleni söyleyip ona bir güzel giydirmek vardı ya. Yakında görür o gününü."

"Kendini boşuna yiyip bitiriyorsun Antonyo. Rahat dursan senin için daha iyi olur."

"Durmam."

"Ne yapmak istiyorsun, ihtiyar?"

"Çocuğa haber vermek istiyorum."

"Versen ne olacak?"

"Belki de hiçbir şey."

"Öyleyse yat aşağı," dedi genç adam.

"Saat kaç oldu dersin?"

"Gün az sonar doğacak. Ay alçalmış."

Antonyo susuyordu. Bir karar vermesi gerekti.

Artık hiçbir şey Beyaz Yele'nin alınyazısını değiştiremezdi. Ama o öfkeyle, koca seyis, gençliğindeki gibi gözüpek olmuştu. İçi içine sığmıyordu. Koşup Folko'ya haber vermeliydi.

"Atım da kaç gündür yola çıkmadı. Uzun bir yola dayanabilir. Folko'yla birlikte bataklığı aşıp Beyaz Yele'yi ararız. İşimiz rastgider de seyislerle arayı açmayı başarırsak..." diye düşündü. Sonra da genç seyise: "Sen bana baksana," diye seslendi. "Eyere binmeme yardım et. Artık bunu da esirgemezsin benden herhalde."

"Peki Antonyo."

"Ağırlaştım ben. Hadi, sıkı destekle! Sağol!"

"Ancak yetişirsin."

"Biliyorum."

Ahırın kapısını geçince atını doludizgin sürdü.

Doğuda gün ışıyordu. Hafif bir sisle kaplı ufukta ince bir ışık çizgisi uzanıyordu. Kuşlar uyanıyordu. Başının üzerinden bir ördek sürüsü, çalılıkları sıyırarak geçti.

Atın toynakları sert toprağa bastığı sürece, Antonyo, dizginleri kısmadı. Ama çamurdan gölcüklere vardıklarında yavaşlaması gerekti.

Güneş çamlıkların kara gölgesini çerçevelemiş yükseliyordu.

Antonyo, beyaz beyaz çiçeklenmiş upuzun ovayı, Folko'nun kulübesini gördü. Dalların arasından ince bir duman yükseliyordu.

Çocuk erken kalkmıştı besbelli. Ateşin önünde kahve hazırlıyor olmalıydı.

Yitirecek zamanı yoktu.

Antonyo dizlerine kadar balçığa gömülen atını zorlayarak küçük kulübenin kapısına vardı. Seslendi:

"Folko! Folko!"

Ortalıkta çıt yoktu. Bir süre sonra bir ses duyuldu:

"Geldim, Antonyo. Geldim."

Yaşlı balıkçının sesiydi bu.

"Folko yok mu?"

"Yolda rastlamadın mı ona? Az önce gitti."

"Sandalla mı?"

Yaşlı adam güldü,

"Elbet sandalla. Ne sanıyorsun? Burası balıkçı evi, Antonyo."

Ama, Antonyo şaka edecek durumda değildi. Son umudunu da yitirmişti. Folko'yu bataklığın neresinde bulabilirdi ki?

"Oğlana söylememi istediğin bir şey var mı Antonyo?"

"Yok. Yakında görüşürüz."

Antonyo, ne yana yöneleceğini bilmeden atını tırısa kaldırdı. Sonra adamla at, bataklıklara daldılar.

GÜZEL BİR DÜŞ GİBİ

O sabah Beyaz Yele nerelerden geliyordu? Bir başına nereleri gezip dolaştıktan sonra sürüsüne dönmeye çalışıyordu böyle?

Folko, sandalım ırmağa doğru sürmüş olsaydı, soylu aygırın kum tepelerinin doruğuna dikilmiş gölgesini görebilirdi.

Yelesi rüzgârda uçuşarak kurşun renkli boşluklara, dizi dizi gölcüklere tepeden bakıyordu Beyaz Yele. Bu topraklar, onun ülkesiydi. İçgüdüsüyle, dönüp başına geçeceği sürünün nerede gizlendiğini biliyordu.

Atın kişnemesi, küçük bir kuş sürüsünü ürküttü. Kuşlar, bir avuç arpa gibi havaya saçıldı-

lar. Sonra at, kum tepelerinden aşağı bataklığa doğru koşmaya başladı.

Bu kez rastlantı Folko'ya yardım edecekti. Bu buluşmanın, alnında yazılı olduğunu bilmiyordu çocuk. Ovayı aşarken, dostuna yaklaştığını Beyaz Yele de bilmiyordu.

Aygır, bu yolun sonunda karşısında çiftliğin atlılarını bulacağını da bilmiyordu.

Başlarına dikilmiş efendileriyle gün ağardığından bu yana at koşturan bu adamlar bataklığı karış karış taramaya kararlıydılar. İçlerinden birisi, sürünün durumunu anlamak için gözcü olarak gitti. Dönüşünde verdiği bilgiye göre, Beyaz Yele sürünün arasında yoktu.

Adamlar, iz süren avcılar gibi tek sıraya dizilmiş, en küçük çalılıktan, bir atın gizlenebileceği en yüksek sazlığa kadar her yanı inceden inceye tarayarak ilerliyorlardı.

Aygırı ilk gören, işareti çaktı.

"Bakın orada, tam önümüzde. Güneşe doğru!"

Adamlar, su ovasının tepesinde beyaz bir bulut gibi kayıp giden Beyaz Yele'yi şöyle bir görebildiler.

"Elimizden kurtulamaz!" diye bağırdı patron.

Adam, atın kaçarak kurtulmayı deneyeceğini biliyordu. Ama Beyaz Yele'nin bu oyunda

yenileceği kesindi. Atlılar, teslim olana kadar bırakmazlardı onun ardını. Bu adamlar için, çılgına dönmüş bir atın kaçış yolunu kesmekten kolay ne vardı?

Ama, Beyaz Yele, binicilerin kurnazlığını sezmiş gibiydi. Doludizgin ovaya doğru atılacağına, sazlı bir batağa yöneldi. Birbirine karışmış sazların arasında sığınacağı bir yer bulacağından hiç kuşkusu yoktu. Yaprakları mızrak ucu biçiminde uzun saplı sazlar bir atlının boyunu aşardı.

Beyaz Yele, sazların arasına daldı. Üç yüz metre kadar ileride sandalını iten Folko, atlıları görmemişti. Çamur adacıklarının çevresini dolanıyordu. Sık çalılar onları görmesine engel oluyordu.

"Toplanın!" diye bağırdı patron. Sağa sola buyruklar yağdırdı. "Dumanlıyacağız bu pis hayvanı. Ancak onu deliğinden duman çıkarır. Şu başbelası batağın dört bir yanını ateşe verin."

Adamlar, yere atlayıp kavları tutuşturdular. Az sonra uzun alevler sazları yalamaya başlamıştı bile. Sazlar birden parladı.

"Açılın şimdi! Çıkmasını beklemekten başka çaremiz yok!"

Atlılar, Beyaz Yele'yi yeniden kovalamaya hazırlandılar.

Bağrışmaları duyan Folko, batıklıktan yükselen dumanları, ata binmiş seyisleri, avaz avaz buyruklar yağdıran patronu gördü.

Çocuk bir anda her şeyi anlamıştı. Bu adamlar bir atın ardına düşmüş olmalıydılar. Folko, uzaktan bu atın, ateş çemberinin gerisine doğru sıçradığını, umutsuzca kişneyerek otlara yuvarlandığını gördü.

Beyaz Yele'ydi bu.

Sık çalıların ve sazların arasında bir sığınak bulduğunu, onu orada kovalamalarının olanaksız olduğunu sanmıştı.

Patron, insanların her zaman atlardan daha güçlü olduğunu gösterecekti ona. Adamların, aygırın çıkışını beklemekten başka yapacakları

bir şey kalmamıştı. Az sonra dumandan körleşen aygırın fırlayacağından kuşkuları yoktu. Oysa, Beyaz Yele kaçacağı yerde bataklığın yüreğine dalmıştı.

Folko, sandalından atladı. Sağa sola çamur sıçratarak soluğu kesilircesine ateşe doğru koşuyordu. Derken ayağı kaydı. Doğrulduğunda, çamurlara batmıştı.

Adamlar, onu daha görmemişlerdi. Hepsi de kaygılıydılar. Artık denetleyemedikleri ateşin korkunç oyununu seyretmekten başka bir şey gelmiyordu ellerinden.

Bu insanlar rüzgârı hesaba katmamıştı. Korkunç parlamayı, bataklığın dört bir yanını göz açıp kapayıncaya kadar saran alevlerin kudurganlığını düşünememişlerdi. Alevler sürünerek ilerliyordu. Sazları yalıyor, upuzun kızıl meşaleler yakıyorlardı. Sonra birden rüzgâr, alevleri yere döküyordu. Adamlar, atlarını bu kor tarlasına sürecek değillerdi ya. Tutsak aygır, ateş çemberinin içinde ölüm tehlikesiyle karşı karşıyaydı.

Patronun istediği bu değildi elbet. Sürünün en soylu aygırını artık hiçbir şey kurtaramazdı.

Folko da, o adamlar gibi dostunun başında dolaşan tehlikeyi görmüştü. Çocuk durmadan koşuyordu. Su ovasını aşarken tek bir düşüncesi vardı: Beyaz Yele'yi kurtarmak.

Folko, alev perdesinin karşısına gelince durakladı. Bir geçit bulmalıydı, ama nasıl?

Çocuk, suların içine uzandı, kömürleşmiş saz demetlerinin arasında yüzükoyun sürüne sürüne, elleriyle yoklaya yoklaya çamur dolu bir hendek buldu, ilerledi. Saçları kavruldu, elleri yandı, ama ateşten çiti aşmayı da başardı. Sonra sazların arasında koşmaya başladı.

"Beyaz Yele!"

Umutsuz bir çağrıydı bu. Boğucu dumanların arasında göz gözü görmüyordu. Ateş durmadan yayılıyordu.

Kızıl gölgelerin arasına, aygırın kişnemelerinin geldiği yere doğru zar zor ilerleyen çocuk, Beyaz Yele'yi görmüştü. Bir ateş çemberi, atı çepeçevre sarmıştı. Yılgıya kapılmış at, sazları ezerek fır dönüyordu. Dumandan gözleri körleşen, boğulacak duruma gelen Beyaz Yele, ne yana döneceğini bilemiyordu. Çılgın gibiydi. Folko yaklaştı. Soylu at, kurtuluşun, ona yardım etmek için kendisini bu tutuşmuş bataklığa atan küçük insan yavrusundan gelebileceğini anlamıştı sanki.

Hayvanın bütün organlarını bir titreme kaplamıştı. Folko'nun onu okşamasına, yelesini avuçlarının içine almasına ses çıkarmıyordu.

Folko, bir sıçrayışta Beyaz Yele'nin sırtına atladı. At, içgüdüsüyle yana sıçrayacak olduysa

da binicisini silkeleyip atmaya kalkışmadı.

"Hadi, fırla!"

Folko, çıplak ayaklarıyla Beyaz Yele'yi dürtüyordu.

"Hadi Beyaz Yele. Hadi!"

Çocuk gibi at da dumandan az kalsın boğulacaktı. Sıçrayıp kor tarlasını aşmak istedi. Alevler bataklığın dört bir yanını sarmıştı.

Beyaz Yele, bu ateşten duvarın önünde iki kez şahlandı. Folko, atın kulağına iki kez eğilip birşeyler fısıldadı. Sonra onu okşayarak kızılperdenin önüne getirdi.

At, ne istediğini bilen bu korkusuz çocuğa sonunda boyun eğdi. Bir sıçrayışta ateş çemberini aştı. Perçemi de, yelesi de az çok kavrulmuştu. Ama, Beyaz Yele kendini kurtarmıştı.

Patronla adamları, dörtnal giden bir atla, atın boynuna yatmış, isten kapkara kesilmiş çocuğun, ateşlerin arasından fırladığını gördüler. Şaşkınlıktan ağızları bir karış açık kaldı.

O arada Antonyo, seyislerin yanına gelmişti.

"Gördünüz işte, verdiğiniz atı nasıl da yakalamasını bildi. Gitti, alevlerin arasından çekti çıkardı onu!" diye bağırıyordu.

Hey gidi koca Antonyo! Küçük balıkçı yiğitlik gösterdi diye patronun, sözünde duracağını mı sanıyordu yoksa? Anlaşılan Antonyo,

patronu pek tanımıyordu.

"Hadi, durmayın yollarını kesin!" diye bağırdı patron. "Uzağa gidemezler."

Folko, güzel atını ilk kez dizlerinin arasına almıştı. Beyaz Yele, yel gibi gidiyordu. Kum tepelerinin eteğine varınca kumlara batan aygır, yavaşlamak zorunda kaldı.

Artlarına düşen atlılar gittikçe yaklaşıyorlardı. Folko, adamların bağırışlarını açık seçik duymaya başlamıştı.

"Dayan Beyaz Yele!"

At, elinden geleni yapıyordu.

Ama deneysiz binicisi, hızını kesiyordu. Folko, Beyaz Yele'ye ne kadar sarılsa, atın sağrısına doğru kayıyor, yuvarlanıp gidecek gibi oluyordu.

Çılgın bir koşudur tutturmuşlardı. Beyaz Yele, tepelerin arasındaki düzlüklerde arayı açmayı başarıyordu. İçgüdüsü, onu bataklık yönüne sürüklüyordu. Ama adamlar yolu kesmişlerdi.

Folko, gittikçe güçten düşen atın kesik kesik soluduğunu duyuyordu.

"Elimizden kurtulamaz!" diye bağırdı patron.

Beyaz Yele, bayırdan aşağı doğru koşuyordu. Sendeliyor, kayıyor, sonra bacaklarını kasarak durmaya çalışıyordu. Derken karşısına

daracık bir kuru toprak uzantısı çıktı. Beyaz Yele koşusunu hızlandırdı.

Çocuk, bacaklarını bineğinin böğrüne sıkı sıkıya yapıştırmıştı. Hızdan soluğu kesilen, sersemleyen Folko, kendini bu başdöndürücü koşuya kaptırmıştı. Küçük balıkçı, insanların onu avlamak istediğini, kapana kıstırdıklarını unutmuş gitmişti bile. Yanlarına bir atlı sokulacak olsa, Beyaz Yele arayı kendiliğinden açıyordu. Onu yakalamak isteyenlerin elinden kurtulmasına içgüdüsü yardımcı oluyordu.

"Dayan Beyaz Yele!"

Dar toprak yolun sonunda önlerine bataklık çıkıyordu. Kurtuluş oradaydı.

Doludizgin koşan Beyaz Yele, kum tepelerinin gerisinden fırlayan bir atlıyı sıyırdı geçti. Artık önünde yol açıktı.

Beyaz Yele, yaylanıp geniş bir hendeği aşmaya hazırlanırken, karşısına, atlamaya hazır bir başka atlı dikildi.

Antonyo'ydu bu. Koca seyis, yolu açmak için bineğini çark ettirdi.

"Folko!"

Antonyo, çocuğun yolunu kesecek değildi. Ama, Beyaz Yele'nin uzun kişnemesi, koca seyisin sesini örtmüş olacaktı, çünkü Folko bu çağrıyı duymadı.

Beyaz Yele, dizleri bükülerek hendeğin

karşısında zınk diye durunca, Folko az kalsın yere yuvarlanıyordu. Sonra at gerisin geri dönüp dörtnal koşmaya başladı.

Bu kez yarış başabaş değildi. Beyaz Yele'nin soluğu kesilmek üzereydi. Tepelerin eteğindeki kumların arasında koşusunu yavaşlatmıştı.

Patronun çağrısım duyan atlılar, sırtındaki küçük insan yavrusunu sürükleyen aygırı çevirmek için koşturuyorlardı. O sırada, patron, kum tepelerinin arasındaki bir düzlükten fırladı. Tozu dumana katarak Beyaz Yele'nin ardından koşan yarı körleşmiş kısrağının karnına mahmuzlarını daldırıyor, hayvanı zorluyordu.

Ardından adamları yetişti.

Antonyo iyice gerilerde kalmıştı. Onlara doludizgin yetişmeye çalışıyordu.

Patronla adamları başarılarına şimdiden güveniyor, bayram ediyorlardı. Oysa Antonyo? Antonyo korkuyordu.

İçgüdüsüyle bataklık yönüne kaçmaya çalışan yaban atının başka çıkış yolu kalmamıştı.

Şimdi, at ve çocuk, doğruca ırmağa gidiyorlardı. Aşılmaz akıntının karşısına varınca durmayıp da ne yapacaklardı? Kıskıvrak yakalanmışlardı işte.

Atlarını süren binicilerin bağrışları Folko'ya kadar ulaşıyordu.

Çocuk, birden karşısında uzanan pırıl pırıl su örtüsünü gördü. Küçük dalgacıklar, kımıltılı bir çayırın otları gibi dalgalanıyordu.

Beyaz Yele hızını kesmedi.

At sağa sola koşturdukça, Folko onu engellemeye çalışmamış, at onu nereye sürüklediyse gitmişti.

Beyaz Yele, kıyıya kadar dörtnal gitti.

Kendisine yalnızca kötülüğü dokunan, kin bağladığı insanların çığlıkları gittikçe yaklaşıyordu.

At, onu bırakmayan çocuğu da birlikte sürükleyerek kendini ırmağa atıp yüzmeye başladı. Akıntı zorluydu. O güzelim beyaz aygırla can yoldaşı olan, atlara tutkun balıkçı çocuğunu akıntının açıklara atması pek uzun sürmedi.

Patron arkasında adamlarıyla kıyıda kalmıştı. Folko'nun başında dolaşan tehlikeyi hepsi görmüştü. Patronun ödü patlamıştı. Pişmanlıklar içinde avaz avaz bağırıyordu:

"Dön küçük, dön! Atı sana verdim gitti. At senin artık!"

Adamlar da bağırışıyorlardı:

"Folko! Folko!"

Ama iş işten geçmişti artık.

Bu insanlar, büyülü beyaz ata vurgun küçük balıkçıya yalan söylemişlerdi. Folko'nun yardımına koşmayı istiyorlardı, ama ellerinden

bir şey gelmiyordu..

Folko, atlıların umutsuz çağrılarını duymadı belki de. O, dalgaların sallantısına kaptırmıştı şimdi kendini. Kollarını, Beyaz Yele'nin boynuna dolamıştı. Saçları gözlerine yapışmıştı. Onu açık denize sürükleyen akıntıya kapılmış gidiyordu.

"Folko! Folko! Geri dön!"

Kulak verseydi, belki de koca Antonyo'nun sesini son kez duyabilirdi. Ama uzaklardaydı artık. Dalgaların şırıltısı arasında suların boğuk ezgisini dinliyordu. İri deniz minarelerinin deliğinden yükselen türküler gibiydi bu ezgi.

Kıyıda kalan insanlar, artık yalnızca beyaz bir leke seçebiliyorlardı: Çocukla yanak yanağa vermiş yüzen atın başıydı bu. Sonra dalgaların çalkantısı arasında bu leke de seçilmez oldu.

Atın boynuna sarılmış giden Folko, tatlı bir uyuşukluk içindeydi. Tıpkı uykuda gibi.

Su, yanaklarında şırıldıyordu.

Gözlerini yummuştu.

Tüy gibi hafifti. Bir daha hiç ayrılmayacağı dostu Beyaz Yele'yle birlikte düşlerdeki gibi almış başını gidiyordu.

Birlikte yüzdüler, yüzdüler.

Irmağın ezgili suları kulaklarına tatlı bir ninni fısıldıyordu. O güzel su, büyük ırmağın akıntısı boyunca çocuklarla atların hep dost olduğu büyülü bir adaya sürüklüyordu şimdi onları.

SON

RENÉ GUILLOT

BEYAZ YELE

Fransız yazarı **René Guillot**, çocuklar için birbirinden güzel pek çok roman yazdı. Ama yazdıkları arasında en sevilen kitabı ***Beyaz Yele*** oldu. Bu romanda, on iki yaşında bir çocukla beyaz bir tay arasındaki büyük dostluk dile getiriliyor. Bataklıklar, sazlıklar, göller, dağlar... Doğa güzellikleri içinde doğup gelişen müthiş bir dostluk. Küçük Falco, yüreği sevgi dolu, yoksul bir balıkçı çocuğudur. Beyaz Yele ise, başıboş bir at sürüsünün başında, dağlarda özgürce dolaşan, kimselerin ele geçiremediği, yabanıl, bembeyaz bir yılkı atıdır; sürünün prensidir. Bu güzel romanın filmi de yapıldı. Film de, romanı gibi her yaştaki insanın yüreğinde derin izler bıraktı. İlköğretim çağındaki çocuklar kadar, büyüklerin de severek okuyacağı bir roman.

ISBN 978-975-510-082-1
9 789755 100821
http://www.cancocuk.com

KDV İÇİNDEDİR
7,00 YTL